Ազգ
Azg

Օգոստոս 13
Ուրբաթ
1993

ՌԱՄԿԱՎԱՐ
ԱԶԱՏԱԿԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹ
9 տարի, թիվ 154 (405)
գինը՝ 10 ռ.
դասիչ 69149
Երեւան 375010
Հանրապետության 47

հեռ. 581841, ֆաքս 562941
տելեքս 243266 CPIRI SU

Անպատժելիություն

Թուրքիայում այս տարի սպանվել են արդեն 14 լրագրող

Քրդական «Օզգյուր գյունդեմ» թերթի 19-ամյա թղթակից Ֆերհաթ Թեփեն կիրակի օրն առեւանգվել եւ սպանվել է Թուրքիայի հարավ-արեւելքում գտնվող Ակլազ քաղաքում: Այդ մասին հաղորդելով, Թուրքիայի իշխանությունները սպանության մեջ մեղադրել են քուրդ կրոնական ծայրահեղականներին: Սակայն իրավապաշտպան կազմակերպությունները պնդում են, որ սպանությունը թուրքական ոստիկանության ձեռքի գործն է: Ֆերհաթ Թեփեն դարձավ վերջին մեկ տարում զոհված «Օզգյուր գյունդեմի» արդեն 6-րդ թղթակիցը եւ 1992 թ. փետրվարից Թուրքիայում սպանված 14-րդ քուրդ լրագրողը: Քրդական աղբյուրները սպանությունների համար մեղադրում են թուրքական «Օսմանյան վրիժառուների բրիգադ» ընդհատակյա կազմակերպությանը:

Սնարք

Միջադեպ

Մահափորձը՝ Տորոնտոյում

Յակուբովսկին իրոք անցել է հայ-թուրքական սահմանը

Երեկ «Ազատություն» ռադիոկայանի ռուսական բաժնի հատուկ թողարկման ընթացքում, որը պատրաստել էր հայտնի լրագրող Մարկ Դեյչը, 33-ամյա իրավաբան Դմիտրի Յակուբովսկին, որն, ի դեպ, օգոստոսի 6-ին «Իզվեստիայում» հերքել էր հայ-թուրքական սահմանն անցնելու մասին լուրերը, հայտարարել է, թե իրոք անցել է հայ-թուրքական սահմանը: Մինչդեռ, հիշեցնենք, որ դեռ օգոստոսի 5-ին հայ-թուրքական սահմանով նրա անցնելու փաստը հերքել էին ոչ միայն Հայաստանի պաշտպանության նախարարությունում, ազգային անվտանգության վարչությունում, այլեւ Ռուսաստանի սահմանապահ զորքերի շտաբի հրրամանին ու այդ զորքերում ծառայող հայազգի պատասխանատու սպա Լ. Բաղդասարյանը: Փաստորեն, պարզվում է, որ Ռուսաստանի անվտանգության նախարարության տարածած հայտարարությունը, թե Յակուբովսկին անցել է հայ-թուրքական սահմանը, այնուամենայնիվ համապատասխանում է իրականությանը: Թեեւ չի բացառվում, որ Յակուբովսկին նախկին ճերմակը չի հաստատել, նպատակ ունենալով խառնել Ռուսաստանի անվտանգության ծառայությունների խաղաքարտերը:

Եւ մինչ լրատվական միջոցներն ու Յակուբովսկին պատրաստվում էին հրապարակել վերջինիս անձի հետ առնչվող մանրամասներ, Կանադայի Տորոնտո քաղաքում մահափորձ է կատարվել նրա նկատմամբ: Օգոստոսի 10-ի լույս 11-ի գիշերը Դմիտրի Յակուբովսկին իր մեքենայով երթեւեկելու ժամանակ ընկել է կրակի տակ: Փամփուշտը ջարդել է մեքենայի ապակին, սակայն ոչ ոք չի վնասվել: Իսկ Յակուբովսկին տան մոտ հայտնաբերել է մի գրություն՝ հայտնի փաստաբան Անդրեյ Մակարովի եւ լրագրող Անդրեյ Կարաուլովի հասցեին գրված սպառնալիքներով: Այդ առթիվ, ինչպես ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ին հայտնել է Դաշնակցային Ռուսաստանի դատախազության գլխավոր վարչության պետ Միխայիլ Բարսուկովը, իր ստորաբաժանումը պատրաստ է համագործակցել կանադական ոստիկանության հետ Դմիտրի Յակուբովսկու դեմ մահափորձի գործով: Բարսուկովը հայտնել է նաեւ, որ արդեն Տորոնտո է մեկնել ՌԴ դատախազության գլխավոր վարչության աշխատակիցը, որպեսզի ավելի մանրամասն տեղեկություններ ստանա Յակուբովսկու դեմ մահափորձի վերաբերյալ: Յակուբովսկին ի վերջո Ռուսաստանի քաղաքացի է եւ Եգոր Գայդարի կառավարության ժամանակ ՊԱԿ-ի, ՆԳՆ-ի եւ դատախազության աշխատակից:

Քաղաքական դիտորդների կարծիքով, հնարավոր է, որ մահափորձի կազմակերպման մեջ խառնված լինեն նաեւ ՌԴ փոխնախագահ Ռուցկոյին հավատարիմ մարդիկ: Հիշեցնենք, որ վերջինիս, Յակուբովսկին մեղադրել էր կաշառակերության մեջ:

Ա. Հ.

Ղարաբաղ

ԱԴՐԲԵՋԱՆԸ ՄԻԱԺԱՄԱՆԱԿ ՍԱՍՏԿԱՑՆՈՒՄ Է ՔԱՐՈԶՉԱԿԱՆ ԵՎ ՌԱԶՄԱԿԱՆ ԱՐՇԱՎԸ

Ղարաբաղը ՄԱԿ-ից եւ ԵԱՀԽ-ից պահանջում է դիտորդներ

ԼՂՀ պաշտպանության բանակի շտաբի տվյալներով, Ադրբեջանի զինված ուժերը չեն դադարեցնում ավիարշավները ու հրթիռակոծումները ԼՂՀ արեւելյան շրջաններում եւ հարավ-արեւելքում: Այդ մասին երեկ Ստեփանակերտից հաղորդեց մեր թղթակից ՎԱՀՐԱՄ ԱՂԱՋԱՆՅԱՆԸ, նշելով, որ օգոստոսի 12-ի գիշերը եւ առավոտյան Ֆիզուլու տանկերից ու «Գրադ» կայանքներից ուժգին հրթիռակոծության են ենթարկվել Հադրութ շրջկենտրոնը, Էդիլլու եւ Դոլանլար գյուղերը, ինչպես նաեւ Մարտունու մի շարք գյուղեր: Հայկական կողմից զոհվել են 3 եւ վիրավորվել 8 մարդ: ԼՂՀ զինված ուժերը դիմել են պատասխան գործողությունների:

Միեւնույն ժամանակ, չորեքշաբթի երեկոյան ժամը 9-ից ադրբեջանցիները հրթիռներից եւ «Գրադ» կայանքից ուժգին հրետակոծության են ենթարկել Աղդամ քաղաքը, հույս ունենալով, որ այնտեղ են գտնվում ԼՂՀ պաշտպանության բանակի մարտիկները: Մինչդեռ, ԼՂՀ ղեկավարները բազմիցս հայտարարել էին, որ քաղաքում մարդ չկա: Տուժել է ընդամենը մեկ մարդ, որը պատահաբար հայտնվել է քաղաքամերձ գոտում: Ի դեպ, Աղդամում կան զգալի ավերածություններ, որը հետագայում ադրբեջանական կողմը կձգտի վերագրել ղարաբաղցիների գործողություններին: Մինչդեռ ԻՏԱՌ-ը, հենվելով Ադրբեջանի պաշտպանության նախարարության տվյալների վրա, հայտնում է, իբր հայկական ուժերն օգոստոսի 11-ին լայնածավալ հարձակում են ձեռնարկել Ֆիզուլու ուղղությամբ, եւ ցանկացել են շրջափակել Ֆիզուլի-Ջեբրայիլ ճանապարհը: Միաժամանակ, նշվում է նաեւ, թե հայերը հյուսիսից զրահամեքենաների աջակցությամբ հարձակվում են Մարտունի-Ֆիզուլի ճանապարհի ուղղությամբ: Հայկական պաշտոնական աղբյուրները, նույն ԻՏԱՌ-ի մեջբերմամբ հերքել են ադրբեջանցիների տարածած լուրերը:

Դիտորդների կարծիքով, Ադրբեջանի կողմից սկսված քարոզչական արշավը նպատակ ունի արդարացնել Մարտունի-Հադրութ ուղղությամբ ադրբեջանական բանակի նախաձեռնած գործողությունները: Այդ առթիվ երեկ ԼՂՀ ԳԽ մամուլի քարտուղար Ցենոամ Բաղդասարյանը հանդես է եկել մի հայտարարությամբ, որում ասվում է, թե ԼՂՀ պաշտպանության բանակի կողմից Ֆիզուլու գրավման լուրերի տարածմամբ Ադրբեջանը հետապնդում է քարոզչական նպատակներ, բողարկելով Ֆիզուլին հզոր ռազմական հենակետ դարձնելու փաստը: Հայտարարության մեջ նշված է նաեւ, թե Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության ղեկավարությունն արդեն դիմել է ՄԱԿ-ին եւ ԵԱՀԽ-ին, խնդրելով հակամարտության գոտի ուղարկել միջազգային դիտորդների, որպեսզի բացառվի յուրաքանչյուր աղավաղված տեղեկատվության տարածում եւ ապահովվի օբյեկտիվ իրական լրատվություն: Այդ առիթով մամուլի քարտուղարը կոչ է արել զանգվածային լրատվության միջոցներին, որպեսզի ուշադիր լինեն եւ չտրվեն քարոզչական խարդավանքներին:

Հիշեցնենք, որ այդ խնդրին չորեքշաբթի անդրադարձել էր նաեւ ԼՂՀ ԳԽ նախագահի պաշտոնակատար Կարեն Բաբուրյանը, որն իր հայտարարության մեջ նշել էր, թե համակված իշխանության համար պայքարի մոլուցքով, Ադրբեջանի քաղաքական ուժերը, մոլորության մեջ են զգում համաշխարհային հանրությանը եւ առաջին հերթին ադրբեջանական ժողովրդին, նոր արգելքներ ստեղծում երկկողմ բանակցությունների ընթացքին սկսելու ճանապարհին:

Նախագահի պաշտոնակատարի կարծիքով, Ֆիզուլի քաղաքի շուրջ ներկայիս իրադրությունը, անկասկած, կապված է Ադրբեջանի նախագահին վստահության հանրաքվեի հետ: Իսկ ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղար Բուտրոս Ղալիին ուղղված դիմումում որն. Բաբուրյանը խնդրում է անհապաղ քննարկել ստեղծված իրավիճակը եւ դադարեցնել խաղաղ գործընթացը վիժեցնող Ադրբեջանի գործողությունները:

«Ազգ»

ԼՂՀ-Մինսկի խմբի հանդիպում

Օգոստոսի 11-ին Հռոմում ԼՂՀ պատվիրակությունը արտգործնախարար Արկադի Ղուկասյանի գլխավորությամբ հանդիպել է Մինսկի խմբի 9 երկրների ներկայացուցիչների հետ: ԼՂՀ պատվիրակությունը տվել է շրջանում ստեղծված իրավիճակի գնահատականը, արել է առաջարկություններ ներկայացվելիք փաստաթղթերի վերաբերյալ: Երկուստեք արվել են պարզաբանումներ քննարկվող հարցերի վերաբերյալ: Հավանական է, որ այսօր ներկայացվի ԵԱՀԽ Մինսկի խմբի ժամանակացույցի նոր տարբերակը: Այդ մասին հայտնեցին ՀՀ ԱԳՆ մամուլի ծառայությունից:

«Ազգ»

Ռումինիա

Իշխանությունները մեքենավարների արհմիության դեմ

Ռումինիան շարունակում է ցնցվել սոցիալական հուզումներից: Հանրակառքերի գործադուլի ավարտի հետո փաստորեն միաժամանակ համընդհանուր գործադուլ հայտարարեցին ռումին մեքենաշինարարները, որոնք նույնպես պահանջում են աշխատավարձի բարձրացում:

Գնացքների մեքենավարները Ռումինիայում աշխատավորության առավել լավ վարձատրվող խմբերից են: Երբ երկրում միջին աշխատավարձը կազմում է 70 հազար լեյ, արդա մեքենավարների մեջ այդ ցուցանիշը հասնում է 180 հազարի: Եւ այնուամենայնիվ, նրանք պահանջում են առնիկները բարձրացնել մոտավորապես եւս 12 տոկոսով:

«Համափորների, մեքենավարների, ճանապարհային բանվորների գործադուլները եւ առաջիկա աշնան առավելագույն սոցիալական լարվածության ժամանակաշրջանի վերածելու մյուս սպառնալիքները սպիտում են ենթադրել, որ այդ բոլոր ձեռնարկումները պատահական չեն, հայտարարեց աշխատանքի եւ սոցիալական պաշտպանության նախարար Միրչա Պոպեսկուն: Մանավանդ որ, այդ բոլորն անցկացվում է օրինական արարողակարգի խախտումներով: Այսօր Ռումինիայում խոսքը ոչ թե արհմիութենական պայքարի, այլ իսկական արհմիութենական անիշխանության մասին է»:

Ուստի իշխանությունները դասի են տվել մեքենավարների արհմիութենական ֆեդերացիային, պահանջելով դադարեցնել անօրինական գործադուլը: Ռումինիայի գերագույն դատարանում գործի ունկնդրությունը տեղի կունենա այսօր, օգոստոսի 13-ին:

ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ-ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Օգոստոսի 16-ին, երկուշաբթի, ժ. 12-ին Ժուռնալիստի տանը տեղի կունենա քաղաքացիական համաձայնության Սահմանադրության խորհրդի մամուլի ասուլիսը, որին կմասնակցեն ՀԴԿ-ի, ՀԿԿ-ի, ՀՅԴ-ի, ՀՌԱԿ-ի եւ ՍԻՄ-ի ղեկավարները: Հրավիրվում են բոլոր լրատվական միջոցների ներկայացուցիչները:

Մոսկվա

«Նոր տեսքով ԽՍՀՄ-ն անխուսափելի է»

«Խորհրդային Միության վերականգնումը կախված չէ այս կամ այն քաղաքական կուսակցության ցանկությունից, այլ կանխորոշված է զարգացման օբյեկտիվ միտումներով», չորեքշաբթի օրը մամուլի ասուլիսում ասաց Ռուսաստանի կոմկուսի կենտգործկոմի նախագահ Գենադի Զյուգանովը: Բացի դրանից, Զյուգանովը ԽՍՀՄ փլուզումը համարում է «պատմության զիգզագ», իսկ դրա վերականգնումը նոր տեսքով անխուսափելի: «Ռուսաստանի կոմկուսը բույլ չի տա խորհուրդների փլուզում, քանի որ հակառակ դեպքում պատերազմն անխուսափելի է», ասաց նա, ավելացնելով, թե ներկայումս Ռուսաստանի կոմկուսը երկրի հայտնի ղեկավարների հետ խորհրդակցական հանդիպումներ է անցկացնում սոցիալ-տնտեսական եւ քաղաքական հարցերի շուրջը:

Անդրադառնալով 1991 թ. օգոստոսյան իրադարձություններին, Զյուգանովը հայտարարեց, որ դրանք անչափ քանկ նստեցին: Նրա կարծիքով, «այն ժամանակ հարկավոր էր այլ կերպ վարվել»:

ՆՏ

Աշխարհ

Միայնակ մայրերը պահանջում են բնակարանային խնդրի լուծում

Հինգերորդ օրն է, ինչ շարունակվում է վերջին տարիներին նախկին ԽՍՀՄ-ից Իսրայել գաղթած 12 միայնակ մայրերի կազմակերպած հացադուլը: Այն անցկացվում է Երուսաղեմում, Կնեսեթի շենքի դիմաց: Դրա մասնակիցներն իրենց ելույթն անվանել են հուսահատության քայլ: Նրանց խոսքերով, Իսրայելում գոյություն ունեցող բնակարանի ձեռքբերման կանոնները նրանց թույլ չեն տալիս սեփական կացարան ստանալու հույս ունենալ: Իսրայելում հատկապես ծանր սոցիալական խնդիրների բախվող հազարավոր ոչ լրիվ ընտանիքների անունից հացադուլավորները պահանջում են անհապաղ լուծել բնակարանային խնդիրը: Հացադուլը լայն աջակցություն է ստացել մամուլում, կանանց կազմակերպությունների, Իսրայելի ռուսախոս համայնքի մի շարք հասարակական շարժումների կողմից: Հացադուլավորների ներկայացուցիչների հետ հանդիպում են ունեցել շինարարության եւ աշխատանքի ու սոցիալական գործերի նախարարները: Նրանք խոստացել են բնակարանային խնդիրն առաջադրել կառավարության առաջիկա նիստում: Լոդ քաղաքի քաղաքապետարանը հանդես է եկել կարիքավոր ներգաղթյալներին մի քանի տասնյակ պետական բնակարան հատկացնելու նախաձեռնությամբ: Սակայն բողոքի ձեռնարկման կազմակերպիչ եւ մասնակից Եվգենիա Լյուբինը հայտարարել է, որ հացադուլը կշարունակվի այնքան ժամանակ, քանի դեռ միայնակ մայրերի առաջադրած խնդիրը լրիվ ծավալով չի լուծվել:

ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ-ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ

Իրաքցի սպաներն ընդդեմ Սադդամի

Ինչպես հայտարարեց «Իրաքի ազատ կոմիտեի» ներկայացուցիչը, որի կենտրոնակայանը գտնվում է Լոնդոնում, Իրաքի իշխանությունները ձերբակալել են 210 մարդու, մեղադրելով նախագահ Հուսեյնի տապալման նպատակով պետական հեղաշրջման նախապատրաստման մեջ: Ձերբակալվածների մեծ մասը Իրաքի բանակի սպաներ են, ինչպես պաշտոնավոր, այնպես էլ պաշտոնաթող եղած: Այդ մասին հաղորդել է «Ալ Ահրամ» թերթը:

ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ-ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ

Բորիս Ելցինը նոր ընտրությունների կողմնակից

Նախագահ Բորիս Ելցինը հայտարարեց, որ այս աշնանը պետք է անցկացվեն խորհրդարանի նոր ընտրություններ: Եթե Գերագույն խորհուրդը չկարողանա ընդունել այդպիսի որոշում, դա կանի նախագահը, նշեց Բորիս Ելցինը, հինգշաբթի ելույթ ունենալով Մոսկվայում, Ռուսական մամուլի տանը: Նախագահը շեշտեց նաեւ, որ չի ստորագրի գերարժեզրկման բյուջեն, 22 տրլն. ռուբլի, որն ընդունվել է Գերագույն խորհրդի կողմից: Ելցինի խոսքերով, ինքը, ելնելով ազգային համաձայնության նկատառումներից, կառավարությանը հրահանգել է, գործունեության հիմք ընդունել բարեփոխումները, ոչ թե Գերագույն խորհուրդը, եւ առաջնորդվել ոչ թե Գերագույն խորհրդի հաստատած, այլ նախագահի ներկայացրած բյուջեով:

ԻՖ

digitised by A.R.A.R.@

Ղարաբաղ

Վաճառվում են գերի հայեր

Ինչպես տեղեկացրեց ԼՂՀ ռազմագերիների հարցերով պետական հանձնաժողովի նախագահ, փոխվարչապետ Ալեքսանդր Աղասարյանը, ռազմագերիների մասին դարաբաղյան կողմի բոլոր առաջարկությունները մնում են Ադրբեջանի իշխանությունների ուշադրությունից դուրս: Չնայած նախնական պայմանավորվածությանը, ադրբեջանցիները նույնիսկ հրաժարվում են ընդունել ԼՂՀ տարածքում գտնվող կանանց, ծերերին ու երեխաներին, որոնց միակողմանիորեն պատրաստ է հանձնել Լեռնային Ղարաբաղը: Ա. Աղասարյանի խոսքերով, նման վերաբերմունքը սեփական քաղաքացիների հանդեպ բացատրվում է նրանով, որ Ադրբեջանի որոշակի կառավարող շրջաններ շահագրգռված են ավելի վերջ հասցնել գործը վաստակել: Հավաստի տվյալներ կան այն մասին, որ ադրբեջանցիների ձեռքում գտնվող հայ պատանդները վերավաճառվում են Ղարաբաղի տարածքում ապրող ադրբեջանցի գերիների հարազատներին 3-5 մլն ռուբլու սահմաններում: Նման պարագայում, երբ ռազմագերիների գործերով զբաղվող ադրբեջանցի պաշտոնյաներին բաժին է հասնում «կենդանի ապրանքի» առևտրից ստացվող շահույթի զգալի մասը, հասկանալի է, ձեռնտու չէ փոխանակման հարցը լուծել պետական մակարդակով: Այնուամենայնիվ, ԼՂՀ իշխանություններն օգտագործում են բոլոր միջոցները, մասնավորապես Կարմիր խաչի հնարավորությունները այս կարևոր հարցի լուծման համար:

ՎԱՀՐԱՄ ԱՂԱՋԱՆՅԱՆ

Մեր սեփ. թղթակից, Ստեփանակերտ

Կապեր

Եվրախորհրդի փորձագետները կայցելեն Հայաստան

Հայաստանի կառավարության հրավերով այսօր օգոստոսի 13-ին, Երևան կայցելեն Եվրախորհրդի փորձագետներ Էրիկ Լերուան և Դանիել Շասանյեն, երկու հայտնեցին ՀՀ արտաքին հրավիրականների ղեկավարական վարչությունից: Փորձագետները կծանոթանան հանրապետության հյուսիսային շրջանների ինժեներա-երկրաբանական իրադրությանը և հայ գործընկերների հետ կքննարկեն սողանքային երևույթների կանխման տարբեր կողմերը: Սնարք

Հայտարարություն

Երևանի «Հայբուսակ» ինստիտուտը հայտարարում է 1993-94 ուս. տարվա ընդունելություն

Բժշկական բաժնում

1. Բուժական գործ
2. Բժշկական կոսմետոլոգիա
3. Ֆիզիոթերապիա (ֆիտոթերապիա)
4. Պրոֆիլակտիկա մասնագիտություններով:

Սննդի արդյունաբերության բաժնում

1. Ագրոքիմիա (ֆերմերային տնտեսության կազմակերպում)
2. Սննդի արդյունաբերության կառավարում, ապրանքագիտություն և առևտուր
3. Հացթխության, համակարգային և բուսական տեխնոլոգիա
4. Գինու և ալկոհոլային այլ խմիչքների տեխնոլոգիա
5. Հացի, հրուշակեղենի, հրուշակեղենի արտադրության տեխնոլոգիա:

Փաստաթղթերն ընդունվում են ամեն օր ժ. 9.00-17.00 բացի կիրակի օրերից ն. Արտաշեսի ամեն հայկական ...... թիվ 15 սենյակ ...... կողմից:

Տեղեկությունների համար զանգահարել

58-97-71:

Հաց

Հացի գինն այսօր թերևս ամենաազգայինն է հանրապետությունում և ամենից շատ կարծիքների առիթ տվողը: Այնքան է իրադրությունը փոփոխուն, որ յուրաքանչյուր ամսվա սկզբին կամ կեսին արդեն նախորդում են ժողովրդի նախազգուշացումներն այն մասին, որ հացի գինը բարձրանալու է: Նախկին եղբայրական հանրապետություններում տիրող իրավիճակի ամեն մի կատարվող և հնարավոր փոփոխություն ճառվի է ուժգնացնում այդ խառնակցությունները: Այսպես, Ռուսաստանում հացահատիկ արտադրողները նախատեսում են կառավարությունից պահանջել հացահատիկի գնման գների բարձրացում: Դա ըստ երևույթին կարելի է բացատրել առաս բերքով: Եվ հնարավոր է, որ հացահատիկ արտադրողները ելնում են նրանից, որ պետության համար ավելի ձեռնտու է բարձրացնել սեփական արտադրողից հացահատիկ գնելու գները, քան գումար հատկացնել արտասահմանից հացահատիկ գնելու համար:

Հայաստանի համար բնականաբար ավելի ազդեցիկ է Վրաստանում և մասնավորապես նրա ճանապարհներին տիրող իրավիճակը: Հայտնի է, որ այդ ճանապարհների հետ կապված ամենափոքր խոչընդոտն իսկ բացասաբար է ազդում մեր հանրապետության երկաթուղային և ավտոմոբիլային ճանապարհներով մուտք գործող ապրանքների, այդ թվում նաև հացահատիկի, ալյուրի և հացի պաշարների վրա: Հայտնի է նաև, որ Վրաստանը «եղբայրաբար» օգտվում է նաև իր տարածքով անցնող, բայց ոչ իր համար նախատեսված, այսինքն, մեր ապրանքներից: Ու Վրաստանում հացի վիճակի ամեն մի արում արտասահմանից որևէ կերպ հացահատիկ օգնություն ստանալու հետ միաժամանակ կարգավորվում է նաև Հայաստան եկող հացահատիկի պաշարներից փայաբաժին տալով:

Միևնույն ժամանակ, ըստ վերջին ոչ պաշտոնական տվյալների, հանրապետությունում, մասնավորապես Երևանում, ալյուր հատկացվում է միայն հացի գործարաններին, իսկ ալյուր օգտագործող մյուս ձեռնարկությունների դրա մատակարարումը առայժմ դադարեցվում է: Գուցե թե դա պայմանավորված է նաև հացի գների սպասվելիք, բայց դեռ ոչ մի պաշտոնական տեղեկատվությամբ չհաստատված բարձրացմամբ: Եսկան ազդակ կարող է լինել հացահատիկի սահմանափակ պաշարների առկայությունը Վրաստանում: Համենայնդեպս, ցարդ գրեթե բոլոր ատյաններում հավաստիացումներ են եղել, որ Հայաստանում հացահատիկի պակասություն չի լինի: Սակայն օրինաչափ է, որ նախ հարևան Վրաստանն զգա այդ պակասությունը, միանգամից հաջորդող ազդեցություն կլինի նաև Հայաստանում: Ուրեմն կարելի է ենթադրել, որ մի քանի օր առաջ Վրաստանից պաշտոնյաների գտնվելը Հայաստանում (նրանց ընդունել էր ՀՀ պարենի և մթերումների նախարարը) հացահատիկային խնդրում ծագած որոշակի հարցերի հետ է կապված:

Իսկ Հայաստանում հացի շուրջ լուրերը գերազանցում են մեկը մյուսին: Ու այդ ամենի մեջ առանձնանում են գները, որոնք նաև կոնկրետացվում են՝ 90 ռուբլի մեկ կիլոգրամի համար: Ամենացնցողը սակայն այն լուրն է, թե իբր Հայաստանում տպավող հացի գների բարձրացումը կանխելու և ժողովրդի սոցիալական վիճակը բարելավելու նպատակով Հայ առաքելական եկեղեցին կառավարությանն է հատկացրել որոշակի գումար, որը ծածկելու է այն ծախսերը, որոնց պատճառով պետք է բարձրանա հացի գինը, այսինքն, լրավճարի նման մի բան՝ հատկացվել է այնքան գումար, ինչքանով որ նախատեսվում է բարձրացնել գները:

Թեև լուրը խիստ անհավանական էր գումարի մեծությունից ելնելով, այնուամենայնիվ մենք ցանկացանք որևէ տեղեկություն իմանալ նաև Մայր Աթոռ ս. Էջմիածնից: Վեհափառ հայրապետ Վազգեն Առաջինի քարտուղար Գրիգոր Գևորգյանը հայտնեց, որ նման ոչ մի բան չկա, և լուրն անհիմն է: ՀՀ կառավարության լրատվական ծառայությունից ևս հերքեցին այդ լուրը, նշելով, որ դա կկազմի ահռելի գումար: Ըստ երևույթին, բնակչության սոցիալական վիճակի ծնունդն է այս լուրը, քանի որ այսօրվա աշխատավարձի պայմաններում գների, այն էլ հացի գների էլ ավելի բարձրացումը, որքան էլ որ դա ծայրահեղ անհրաժեշտ հայ լինի, նոր մի հարվածի պատճառ է ստեղծում սոցիալական պայմանների համար:

Մինչդեռ առայժմ... առայժմ հանրապետությունում 1 կգ հացի պետական գինը 60 ռուբլի է (կտրոնային գինը, ոչ կտրոնայինը խանութում 150-170 ռ., խանութից դուրս 250-300 ռուբլի), հացամթերքների (մակարոն, վերմիշել և այլն) գինը 550-650 ռուբլի: Ընդ որում, դատելով խանութների ու շուկաների «հացային իրադրությունից», ոչ մի էներգետիկ կամ շրջափակումային ճգնաժամ չի խանգարում կոոպերատիվներին հաց ու հացամթերքներ արտադրել, որի համար նրանք միչև այլուր ունեն: Ի դեպ, երեկ Երևանի շուկաներում ալյուրը վաճառվում էր կիլոգրամը 400-500 ռուբլով: Իսկ Երևանի շատ խանութներ են անկանոն ձևով հաց ստանում, գնորդները ևս իրենց հացը գնում են անկանոն:

ԳԱԳԻԿ ՆԱՀԱՊԵՏՅԱՆ

Համաճարակ

Խոլերա: Հայաստանում այն չի բռնկվի, եթե դրսից չբերվի

Խոլերան սուր աղիքային վարակիչ հիվանդություն է: Այն է ընկնում հիվանդության ընթացքի ծանրությամբ, բարձր մահաբերությամբ և կարճ ժամանակամիջոցում արագորեն բռնկվելու ու մեծ տարածքներ ախտահարելու ունակությամբ: Արա տարածման ամենահամար ուղին ջուրն է, որի միջոցով էլ նախկինում խոլերային մեծ բռնկումներ են գրանցվել աշխարհում: Խոլերայի հարուցիչը երկար ժամանակ կարող է պահպանվել ջրում, չնայած չի բազմանում կենցաղային ուղով, մասնավորապես սննդի միջոցով տարածումը: Վերջին տասնամյակներին առավել տարածում է խոլերայի մի նոր՝ էլ-տոր հարուցիչը: Խոլերայի վարակի աղբյուրն, այնուամենայնիվ, հիվանդ մարդն է կամ բացիլակիրը: Վարակն անցնում է բերանի միջոցով: Հիվանդության գաղտնի շրջանը մի քանի ժամից 3-5 օր է:

Կան խոլերայի թեթև, միջին և ծանր ընթացող ձևեր: Եթե բուժումն սկսվում է վաղ և տևում մինչև, հնարավոր է հիվանդին դուրս բերել ցանկացած վիճակից:

Վերջերս խոլերայի դեպքեր գրանցվեցին Ադրբեջանում, Թուրքիայում, Տաջիկստանում, Կրասնոդարում, Լենինգրադում (քաղաքի) և Բելգիայում (քաղաքի):

Սակայն, ինչպես հայտնում է ՀՀ առողջապահության նախարարության սանիտարահամաճարակային վարչության պետ Մանվել Մանրիկյանը, Երևանի Էրեբունի թաղամասի ռոզգման ջրանցքում, ինչպես նաև վերջերս Սևանի ջրում հայտնաբերվածը էլ-տոր խոլերայի ոչ վիբուլենտ հարուցիչն է, որը մարդու օրգանիզմով չանցնելու, իսկ համապատասխան ձևափոխման չենթարկվելու դեպքում հիվանդություն չի առաջացնում: Այնուամենայնիվ, նախարարությունում մշակվել է խոլերան կանխելու միջոցառումների ծրագիր: Սևանի շրջանային, քաղաքային խորհուրդներին և սանէպիդկայաններին հանձնարարվել է ուժեղացնել հսկողությունը ջրի (որը վայրերում լողալն արգելվում է), փողոցային առևտրի, սանիտարական ընդհանուր վիճակի նկատմամբ:

Պարոն Մանրիկյանը խոլերայի դեմ բնակչության իմունացումը համարում է ավելորդ պատճառաբանելով, որ էլ-տոր բացիլներ մինչ էլ հայտնաբերվել են հանրապետությունում, իսկ հիվանդության հարուցումը մինչ էլ կանխվել է: Նա համաձայն է, որ եթե բերովի դեպքեր չլինեն, Հայաստանում այս հիվանդությունը երբևէ չի գրանցվի: Խոստացված է օդակայաններին ու ծիծաղի կաղված «վարակակիր» երկրների ուղևորների հետ:

Խոլերայի որևէ դեպք չի գրանցվել Արցախում: Այն հարցին, թե ինչ միջոցառումներ են ձեռնարկվել խոլերայի ևս մի օջախից, որի հետ ինչ թե շատ «շփում» ունի Արցախը, վարակի ներթափանցումը կանխելու, պարոն Մանրիկյանը պատասխանեց, որ նախ այդ «շփումը» նվազագույն է, և բացի այդ, անվտանգության կոմիտեն և պաշտպանության նախարարությունն ունեն սանէպիդ կառույցներ ու մասնագետներ, որոնց իրավասության ներքո է նման հարցերի կարգավորումը, չբացառելով իրենց աջակցությունը:

Ռ. Խ.

Երեկ ՀՀ վարչապետ Հրանտ Բագրատյանը ընդունեց Հայաստանի Հանրապետությունում Ավստրալիայի արտակարգ և լիազոր դեսպան Բեյլին Հոուկին:

Շոշափվեցին երկու երկրների միջև քաղաքական, առևտրատնտեսական, մշակութային հարաբերությունների հաստատման հարցեր: Պրն. Հոուկը նշեց, որ ավստրալական հայ համայնքը, որ հայտնի է իր գործարար հատկանիշներով, կամուրջ կհանդիսանա առևտրատնտեսական հարաբերությունների զարգացման գործում: Քննարկվեց Ավստրալիայից միս, կարագ, ցորեն, բուրդ Հայաստան ներմուծելու հարցը, որի վերաբերյալ նախնական առաջարկություններ կներկայացնեն երկու երկրների ներկայացուցիչների համագործակցությամբ: ՀՀ վարչապետը հյուրին ծանոթացրեց Ղարաբաղյան հիմնահարցի էությանը և նրա նկատմամբ Հայաստանի իշխանությունների դիրքորոշմանը: Ավստրալիայի դեսպանը հայտնեց, որ իր կառավարության ցանկությունն է հակամարտության խաղաղ կարգավորումը, խնդրի այնպիսի լուծումը, որն ընդունելի լինի հակամարտ կողմերի համար:

«Ազգ»

Բաքու

Լարվածություն ֆինանսական համակարգում

Ելույթ ունենալով տնտեսական խաղաղականության և բյուջեի վերահսկման խորհրդարանային հանձնաժողովների համատեղ նիստում, Ադրբեջանի ազգային բանկի վարչության նախագահ Զիվանշիր Աբդուլլաևը հայտարարեց, որ երկրի ֆինանսական համակարգում ստեղծվել է լարված իրավիճակ: Հանրապետության բյուջեի պակասորդը հասել է 47 միլիարդ ռուբլու, հավանական 34-ի դիմաց: Նախկին ԽՍՀՄ հանրապետություններին Ադրբեջանի դեբիտորային պարտքերը կազմում են 21 միլիարդ ռուբլի: Աբդուլլաևի խոսքերով, երկրի դրամական պաշարները կբավականացնեն 10 օր: Սնարք

Ազայաբ Ռահիմլի. էլչիբեյը կվերադառնա

Ինչպես հայտարարեց Միլլի մեջլիսի պատգամավոր, ԱԺՃ անդամ Ազայաբ Ռահիմլին, նախագահ Աբուլֆազ էլչիբեյը կվերադառնա մայրաքաղաք, թեև առայժմ անհնար է նշել նրա վերադարձի ստույգ օրը: Սնարք

Մեղադրում են Իսա Ղամբարին

Ադրբեջանի զինվորական դատախազության ինչ-որ Զ. Մահմուդովի խոսքերով, Գյանջայի դեպքերի հետաքննության հիմնական աշխատանքն ավարտված է: Սոս 50 դոլլարից բաղկացած գործի վերջնական ձևակերպման համար կպահանջվի ևս երկու ամիս: Մահմուդովը նշեց, որ խորհրդարանի նախկին նախագահ Իսա Ղամբարի դեմ մեղադրանք է առաջ քաշվել «սեփական ժողովրդի դեմ զինված ուժերի կիրառման» և «պաշտոնական լիազորությունների չարաշահման» հոդվածներով: Սնարք

Ադրբեջանում ազատությունների սահմանափակում

Հեյդար Ալիևի իշխանության գալուց հետո «պետական իշխանությունները սկսել են խաղաղական հակառակորդների հետապնդումները» և «գրանցվել են մարդու իրավունքների և օրինականության բազմաթիվ խախտումներ»: Ինչպես հաղորդել են յուրնալ Մոսկվայում ադրբեջանցի լրագրողները, մասնավորապես սահմանափակվում է խոսքի և լրատվության ազատությունը, լրատվական միջոցների աշխատակիցները ենթարկվում են պատժամիջոցների: ԻՏ

Նախիջևանում գնացքների երթևեկությունը վերսկսվել է

Վերսկսվել է երթևեկությունը Նախիջևան-Ջուլֆա-Օրդուբադ և Նախիջևան-Շարուր ուղղություններով: «Նախիջևանի Ինքնավար Հանրապետությունում վառելիքի պակասը, ավտոտրանսպորտի աշխատանքի ընդհատումները մեզ ստիպեցին այդ ուղղություններում վերսկսել գնացքների երթևեկությունը», հայտնեց Նախիջևանի երկաթուղու պետ Գազանֆար Ռզաևը: ՆՏ

1 մլն 200 հազար 600 հազարի փոխարեն

Ես պնդում եմ, որ Ադրբեջանում այսօր կա 1 մլն. 200 հազար փախստական, թեև պաշտոնապես գրանցված է մոտ 600 հազար, խորհրդարանի հայտնել է բյուջեի վերահսկման խորհրդարանական հանձնաժողովի նախագահ, գյուղատնտեսության նախարարի տեղակալ Ջումշուդ Նուրիևը: Նա ընդգծել է, որ այդպիսի իրավիճակը հղի է սոցիալական պայթյունով: ԻՏ

digitised by A.R.A.R.@

Սահմանադրություն

ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ՑԱՆԿՈՒԹՅՈՒՆԻՑ ԻՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԴԱՐՁԱՎ

Հանրապետության նախագահի գլխավորությամբ գործող ՀՀ Գերագույն խորհրդի Սահմանադրական հանձնաժողովի ստեղծած ՀՀ սահմանադրության նախագիծը հասարակական-քաղաքական հինգ կազմակերպություններ՝ ՀԴԿ-ն, ՀՀԿ-ն, ՀՅԴ-ն, ՀՌԱԿ-ը եւ ՄԻՄ-ը քննարկեցին որպես բանաստեղծության հատվածներով լի եւ քաղաքացիական համաձայնության սահմանադրական խորհուրդ կազմելով, ՀՀ սահմանադրության այլընտրանքային տարբերակ ստեղծելու իրենց մտադրության մասին հայտարարեցին: Քաղաքական, սոցիալ-տնտեսական շատ հարցերում սկզբունքային տարբեր դիրքերի վրա կանգնած այս կուսակցությունների համատեղ ջանքերով միասնական սահմանադրություն արարելու ցանկությունը, որքան էլ ոգեւորիչ լիներ, այնուամենայնիվ լուրջ կասկածներ էր առաջացնում՝ կհաղթահարվե՞ն առաջին հայացքից անհաղթահարելի թվացող գաղափարական տարբերությունները: Սակայն ընդամենը վեց ամիս գումարելով, հինգ կուսակցությունները հաստատեցին ՀՀ սահմանադրության միասնական նախագծի մշակման սկզբունքները եւ համաձայնության եկան ղեկավարության կառավարման հիմնական դրույթների շուրջը:

ԱՐԱՄ ՍԱՐԳՍՅԱՆ, *Հայաստանի դեմոկրատական կուսակցության նախագահ*: Երբ համատեղ քաղաքական նախաձեռնությամբ հանդես գալու համապատասխան առաջարկներ էինք տալիս, մենք դեռ որոշակիորեն չէինք կողմնորոշվել, թե ինչ խնդրի շուրջ պետք է այն լինի: Պարզապես ցանկանում էինք հերքել տիրող կարծիքը, թե ընդդիմությունը չի կարող համախմբվել: Ի վերջո որոշվեց, որ պետք է հանդես գալ ՀՀ սահմանադրության միասնական տարբերակով, ձեւավորելով հինգ կուսակցություններից կազմված Քաղաքացիական համաձայնության սահմանադրության խորհուրդ:

Ապարեզում ունեինք ՀՀ սահմանադրության ՀՅԴ տարբերակը: Մյուսները նույնպես համապատասխան գործունեություն էին ծավալել: Մանրամասնություններն այս դեպքում կարեւոր չեն՝ գլխավորն այն է, որ հասել ենք որոշակի եւ շոշափելի արդյունքի, վերջնականապես ընդունվել են միասնական սահմանադրության մշակման հիմնական սկզբունքները: Առաջին նիստում պետք է քննարկենք հիմնական օրենքի միասնական նախագծի առաջին գլուխը:

Ինձ շատ է գոհացնում Սահմանադրության խորհրդում տիրող գործարար մթնոլորտը եւ, որ ամենից կարեւորն է, փոխհամաձայնության ձգտումը: Իսկ դա եւս մեկ անգամ հաստատում է այն միտքը, թե քաղաքական ուժերի միջեւ ազգային համաձայնության հասնելու հնարավորությունն ավելի քան իրական է: Նման հասարակությանը հակառակը համոզելը իշխանության քաղաքական որոշ ուժերի ծրագրերի մեջ է մտնում, որոնք հիմնականում առաջնորդվում են «Բաժանիր, որ տիրես» սկզբունքով:

Կուսակցությունների համատեղ գործունեության այս փորձն անպայման կոալիցիոն կառավարության ձեւավորման հիմքում կդրվի:

ՌՈՒԲԵՆ ՄԻՐԶԱԽԱՆՅԱՆ, *Ռամկավար ազատական կուսակցության Հանրապետական վարչության ատենապետ*: Ինչ խոսք, ՀՀ սահմանադրության միասնական տարբերակի ստեղծման հարցում մենք լուրջ անկանխիկներ ունեինք եւ գոհ ենք, որ տվյալ պահի համար դրված խնդիրներն իրենց լուծումը գտան: Սա հաջողություն է, որ ընդդիմությունը ոչ միայն կարող է համատեղ աշխատել, այլեւ էական արդյունքների հասնել:

Մյուս կարեւոր հանգամանքն այն է, որ այսօր իրականություն է դարձել հանրապետության քաղաքական ուժերի զգալի հատվածությունը՝ տարբեր հավատամքների տեր լինելով հանդերձ, նրանք լի են ժողովրդավարական սկզբունքների վրա հիմնված, ազգային առանձնահատկությունները հաշվի առնող քաղաքական համաձայնության սահմանադրություն ստեղծելու վճռականությամբ:

Այս հարցում հատկանշական է հատկապես երկու ավանդական կուսակցությունների՝ ռամկավարների եւ դաշնակցականների միասին հանդես գալը, որոնք իրենց գոյության ընթացքում լինելով տարաբնույթ գաղափարախոսությունների կրողներ, հաճախ լարված հարաբերություններ են ունեցել, իսկ մեր ժողովրդի համար առավել լարված, բախտորոշ պահերին՝ համագործակցել, որի մասին դժբախտաբար քչերը գիտեին: Սակայն ոմանց ձեռք է տալիս անտեսել կարեւոր այդ փաստը եւ իրենց քարոզչական միջոցներով շեշտել դասական կուսակցությունների հակադրությունները:

Այսօր, երբ Հայաստանի քաղաքացիներին սպասում է եւս մեկ ծանր ձմեռ, երբ վաղվա օրվա նկատմամբ հավատը շարունակում է կորսվել, երբ պետությունը գտնվում է կիսապատերազմական վիճակում, ժողովուրդը քաղաքական առողջ ուժերի միաբանված գործելու աղաղակող ցանկություն է արտահայտում: Եւ քաղաքական համաձայնության սահմանադրության ստեղծումն այդ ուղղությամբ կատարվող լուրջ քայլերից մեկը կլինի:

ԱՇՈՏ ՆԱՎԱՍԱՐԴՅԱՆ, *Հայաստանի Հանրապետական կուսակցության նախագահ*: Միասնական սահմանադրություն ստեղծելու հինգ կուսակցությունների դրական փորձը հանրապետության համար ձեռք բերում է:

Բացի այդ, ՀՀ սահմանադրության մշակման սկզբունքների հարցում համաձայնության գալը ցույց է տալիս, որ Սխ անդամ քաղաքական ուժերը մեծ դեր են հատկացնում մեր պետականության շինարարության հիմքերի հիմքին: Կարեւոր այս փաստը նաեւ վստահություն է ներշնչում, որ Սահմանադրության վերջնական ընդունման ճանապարհին, եթե նոր տարաձայնություններ էլ ծագեն, ապա հեշտությամբ կհաղթահարվեն: Հինգ կուսակցությունները ձեռնամուխ լինելով ՀՀ հիմնական օրենքի միասնական տարբերակի ստեղծմանը, սկզբունքորեն մերժում են ՀՀ նախագահի գլխավորած Սահմանադրական հանձնաժողովի ներկայացրած համապատասխան նախագիծը:

ՎԱՆԵՍ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ, *Սահմանադրական իրավունք միության նախագահ*: Գրեթե նույն կուսակցությունները, որոնք մեկ տարի առաջ ստեղծել էին «Ազգային դաշինք» խորհրդարանական միավորումը, այսօր քաղաքական առաջնահերթ մի նոր խնդրի շուրջ առանց մեծ դժվարությունների կրկին համաձայնության են եկել:

Դա իր հերթին քաղաքական այս կազմակերպությունների միջեւ փոխադարձ վստահության գոյության մասին է խոսում: Այժմ շատ կարեւոր է, որ միասնական սահմանադրության շուրջ փոխադարձ վստահության համանման մթնոլորտը ստեղծվի բնակչության եւ Սխ անդամ կուսակցությունների միջեւ, ինչը հետագայում փոխադարձ վստահություն կառաջացնի ժողովրդի եւ այդ Սահմանադրության համաձայն ձեւավորված իշխանությունների միջեւ:

Սահմանադրության նկատմամբ քաղաքական համաձայնությունը ոչ մի անգամ չի դիտվել որպես փոխզիջում տարբեր դիրքեր ունեցող շերտերի հարաբերություններում, ինչպիսին են, օրինակ, կողոպտողներն ու կողոպտվողները: Դրանք միշտ էլ կայուն չեն եւ իրենց մեջ պայթյունի վտանգ են պարունակում: Այդ է պատճառը, որ իշխող կուսակցության մասնակցությամբ նման խորհուրդների ստեղծման փորձերը, առանց բացառության, անհաջողության են մատնվում:

Ինչեւէ, անցյալի դասերը մեզ հուշում են, որ իշխանությունները ձեւավորելիս հույսը ոչ թե վերացական արժեքների վրա պետք է դնել, այլ վստահություն ներշնչող կառուցվածքների վրա: Մի հանգամանք, որը մենք համատեղ փորձում ենք ամրագրել սահմանադրության մեր միասնական տարբերակում:

ՌՈՒԲԵՆ ՀԱԿՈԲՅԱՆ, *Հայ հեղափոխական դաշնակցության Հայաստանի կենտրոնական կոմիտեի ներկայացուցիչ*: Քաղաքացիական համաձայնության Սահմանադրության խորհրդի մեջ հինգ կուսակցությունների համախմբվելը երբեք հիմնական հանգամանքներով էր պայմանավորված՝ մեզ համար անընդունելի էին Սահմանադրական հանձնաժողովի կողմից ստեղծված հիմնական օրենքի եւ բովանդակությունը, եւ ընդունման առաջարկվող ձեւը եւ այն, որ այդ նախագիծը, ըստ էության, մեկ քաղաքական ուժի մտքերի ու ձգտումների արգասիքն էր:

Սղավածից էլ կարճ ժամանակում, փոխադարձ անհրաժեշտ զիջումների հիման վրա վերջնականապես հաստատվեցին ՀՀ սահմանադրության միասնական տարբերակի մշակման սկզբունքները եւ բովանդակությանը ներկայացվող հիմնական պահանջները: Եւ դա ամենեւին էլ պատահական չէր. բոլոր կողմերի մոտ էլ զգացվում էր հիմնական օրենքի միասնական տարբերակ ունենալու ձգտումը:

Մենք կարողացանք Սխ աշխատանքային խմբերը համալրել սահմանադրության իրավունքի լավագույն մասնագետներով, որոնց խորհուրդներն օգնեցին, որպեսզի քաղաքական գործիչները սկզբունքային շատ հարցերում արագ կողմնորոշվեն:

Կարեւորն այն է, որ Սահմանադրության խորհրդի գործունեությունը հանրապետության քաղաքական կյանքում նոր միտումների տեղիք է տալիս, ընդհանրապես համաձայնություն կայացնելու լուրջ հայտ է ներկայացվում:

Իմ կարծիքով, Սխ-ն ինչ-որ տեղերից միկրոսահմանադիր ժողովի մոդել է հուշում: Ահա թե ինչու կազմակերպությունների սահմանադրության այլընտրանքային տարբերակ ստեղծելու նպատակով միավորվելը կոնկրետ արդյունքի պայմաններում շատ ավելի մեծ հաջողություն պետք է համարել. թ դերեւ են լինում կառավարող կուսակցության հանրապետության ընդդիմադիր քաղաքական ուժերին պառակտելու ջանքերը: Եւ այսուհետ, եթե ազգի համար կարեւոր այս կամ այն հարցում մեր միասնությունը չկայանա, ապա դրանում պետք է մեղադրենք ոչ թե իշխանություններին, այլ ինքներս մեզ:

ՀՈՎՍԵՓ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

Հայտարարություն

Հարգելի հայրենակիցներ, ս. թ. օգոստոսի 14-ին ժամը 18-ին Էջմիածին քաղաքում տեղի կունենա «Նախասարդ» պատրաստականացված տոնահանդես, որը ըստ ավանդույթի խորհրդանշում է ժողովրդի հավատը գալիք տարում բնության տրամադրող բարիքների առատության, բարեկեցիկ եւ երջանիկ կյանքի նկատմամբ:

Տոնահանդեսին կհանդիպեք հանրապետության լավագույն պատերական, երաժշտական եւ պարային համույթներին, անհատ կատարողներին, լարախաղացին:

Միջոցառման կազմակերպիչներն են ՀՀ մշակույթի նախարարությունը եւ Էջմիածնի քաղխորհրդի գործկոմը:

Երեւանի «Հրաչյա Աճառյան» համալսարանը կատարում է 1993-94 ուսարկա ընդունելություն հետեւյալ ֆակուլտետներում

● Միջազգային հարաբերությունների եւ քաղաքականության, միջազգային տնտեսական հարաբերությունների, միջազգային իրավունքների, միջազգային ժուռնալիստիկայի եւ քաղաքականության, իրավաբանության, մենեջմենթի եւ մարկեթինգի, բանասիրական, պատմության եւ աշխարհագրության, մանկավարժության եւ տարրական մեթոդիկաների, նախադպրոցական մանկավարժության եւ հոգեբանության, ֆիզիկայի եւ կենսաբանության, կիրառական մաթեմատիկայի, դեֆեկտոլոգիայի:

● Դպրոցները ոսկե կամ արծաթե մեդալով, տեխնիկումները եւ ուսումնարանները գերազանցության դիպլոմով ավարտած դիմորդները, ինչպես նաեւ բուհերի շրջանավարտներն ու ուսանողները ազատվում են ընդունելության քննություններից, նրանք համալսարան ընդունվում են հարցազրույցով:

Ուսումը վճարովի է: Ուսանողները անհրաժեշտության դեպքում ուսումը կարող են համատեղել աշխատանքի հետ, նրանց համար ուսուցումը կկազմակերպվի անհատական գրաֆիկով, դասախոսությունների ազատ ունկնդրման սկզբունքով:

● Փաստաթղթերն ընդունվում են մինչեւ օգոստոսի 21-ը: Ընդունելության քննությունները կանցկացվեն օգոստոսի 22-30-ը:

Համալսարանի հասցեն՝ Աբէլ Սահուկյան (Նախկին Սոսայան) 13
Հեռախոսներ՝ 55.24.70, 55.67.90, 55.46.80:

Ռեկտորատ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐ

Հայկական ծրագրեր ընկերությունն առաջարկում է հաշվապահության՝ աշխատանքների ավտոմատացման «ՀԾ-Հաշվապահություն 2.0» փաթեթը:

Այն սպասարկում է հաշվապահության բոլոր բաժինները, բոլոր հաշիվները, բոլոր հաշվետվությունները:

«ՀԾ-Հաշվապահություն 2.0» փաթեթը կազմված է հետեւյալ ծրագրերից.

- Գլխավոր գիրք- Բալանս
- Դեբիտորների հաշիվներ- Արտադրանքի իրացման հաշվառում
- Կրեդիտորների հաշիվներ- Մատակարարման հաշվառում
- Դրամարկղ- Բանկի գործողություններ
- Աշխատավարձի հաշվարկ
- Հիմնական միջոցների հաշվառում
- Պահեստ

Հասցեն՝ Տերյան 57
Հեռ. 252463, 2547 .8, 584545

Շիրակ

«Մեկ ընտանիք, մեկ հայրենիք»

Բարեգործական առաքելությամբ կրկին Գյումրի այցելեցին Հայաստանի մանկատների հիմնադրամի ներկայացուցիչները, նրա պատասխանատու տնօրեն, լուսանցելեցնի մեր հայրենակցուհի ժենյա Այդինյան-Ռեզայեի գլխավորությամբ: Տիկին Ժենյան եւ նրա ամուսինը՝ պարոն Էմիլ Ռեզայեն, այս հիմնադրամը ստեղծել են անցյալ տարի, իրենց երրորդ որդու ամուսնության օրը, հրավիրյալների կողմից հարսանեկան նվերների փոխարեն տանտերերի խնդրանքով հատուկ այդ նպատակով նվիրաբերված սկզբնական գումարով: Դրանից հետո հիմնադրամի ծավալներն ընդլայնվել են, նրա շրջանակներում է ծնունդ առել նաեւ «Մեկ ընտանիք եւ մեկ հայրենիք» նախաձեռնությունը, որով ԱՄՆ-ում ապրող մեկ ընտանիք որոշակի ժամանակով ստանձնում է հայաստանցի մի ընտանիքի հովանավորությունը: Նման հովանավորությունից, որն արտահայտվում է դրամական օգնության ձեւով, օգտվում են զոհված ազատամարտիկների ընտանիքներ, կարիքավոր մտավորականներ, երկրաշարժից տուժած ընտանիքներ (ծնողներից մեկին կամ երկուսին կորցրած երեխաներ, որդեկորույս ծնողներ): Այս այցը Գյումրի, որտեղ այդպիսի օգնություն է ստանում 73 մարդ, երրորդն էր: Հրավիրված հովանավորյալները, որոնց երեք ամսվա համար հանձնվեց 28 հազար 500-ական ռուբլի, այս անգամ ինացան յուրաքանչյուրն իր հովանավորողի անունը եւ հատուկ բերիկի միջոցով իրենց անձնին գրավոր շնորհակալությունն ուղղեցին նրանց:

Հայ-ամերիկյան ծրագիր գյուղում

Ախուրյանի շրջկենտրոնի շենքի մուտքին մոտեցողն առաջին հայացքի տենդյակներից մեկի պատուհանին կարող է տեսնել «Ագրոգիտափյուռ» ցուցանակը: Դա հայ-ամերիկյան այն համատեղ ծրագրի անվանումն է, որ այս տարվանից Հայաստանում իրականացվում է ՀՀ գյուղնախարարության եւ ԱՄՆ գյուղատնտեսության դեպարտամենտի նախաձեռնությամբ: Այստեղ տեղավորված է ծրագրի աշխատակազմի գրասենյակը: «Ագրոգիտափյուռ» ծրագրի նպատակն է մեր հանրապետության երկրագործներին, հատկապես նորաստեղծ գյուղացիական տնտեսություններին գիտական, մեթոդական ու գործնական օգնություն ցույց տալ: Աշխատակազմը լինում է տարբեր շրջանների գյուղերում, ծանոթանում գյուղատնտեսական աշխատանքների ընթացքին, առաջավոր մեթոդներ առաջարկում, օգնում: Ի դեպ, ամերիկացի մասնագետները բարձր են գնահատում հայաստանցի գործընկերների կարողությունները: Ծրագրված է նաեւ կազմակերպել գեկուցումներ, համատեղ հրատարակել բրոշյուրներ, հրահանգներ, այլ նյութեր: Ամբողջ ծրագիրը նախատեսված է երեք տարվա համար:

Թերթ շիրակցի գործարարների համար

Հանրապետության երկրորդ քաղաքի եւ Շիրակի գոտու գործարար շրջաններին, բնակչությանը ծառայելու է կոչված ընթացիկ տարվա հունվարից այստեղ հրատարակվող «Գյումրվա կոմերսանտ» գովազդային-տեղեկատվական պարբերաթերթը, որը լույս է տեսնում «Պետությունը հարուստ է իր հարուստ քաղաքացիներով» խորագրով: Արդեն լույս ընծայված յոթ համարները եւ տպագրության պատրաստ հինգերորդ համարը վկայում են, որ թերթն իր առջեւ դրված խնդիրը կատարում է: Առեւտրական գործարքների, մատուցվող ծառայությունների, այլեւայլ առաջարկությունների մասին հայտարարություններից ու գովազդից բացի նրա էջերում տեղ են գտնում գործարարության մասին զրույցներ, խորհուրդներ, ներկայացվում է արտասահմանյան հարուստ փորձը, տպագրվում են ոչ քիչ հետաքրքրություն ներկայացնող այլ նյութեր: Դրանք մատուցվում են մասնագիտական պատշաճ մակարդակով, պարզ ու մատչելի շարադրանքով:

«Գյումրվա կոմերսանտը», որի հիմնադիրն ու հրատարակիչն է «ՄՄՄ» առեւտրամիջնորդային ձեռնարկությունը, հաջողությամբ իրացվում է «Հայմամուլի» կրպակներում:

ԳԵՂԱՄ ՄԿՐՏՉՅԱՆ
Մեր սեփ. թղթակից, Գյումրի

digitised by A.R.A.R.@

Պատերազմ

ԼԵՌՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱԲԱՂ ՌԱԶՄԱԿԱՆ ՆԵՈԳԱՂՈՒԹԱՏԻՐՈՒԹՅԱՆ ՏԱՐԲԵՐԱԿՆԵՐ

Հայաստանի Հանրապետությունն անցնելու է նույն ճանապարհը, ավելի դանդաղ ու ցավագին

Ռազմական թեժ գործողությունների վայրերից հարյուրավոր կիլոմետրեր հեռու, Երեւանի տոթ ու ծխոտ իրականության մեջ առաջինը ուժգնությամբ զգացվում է արգահատելի խղճուկությունը. պատերազմի զոռ հրձիգներ ու աղքատ հաղթանակների երաշխավորներ, նախագահին ասածներով պաշտպանողներ ու հերոսականություն ճամարտակող բանաստեղծներ, ընդդիմության քննությունների պատճառով ժամանակավորապես հեղափոխական պայքարի ասպարեզը բռնած դասախոսներ ու պատերազմը դատապարտելու համար խաղաղության մրցանակ ստացող պատգամավորներ, հասցնում պահանջող ու ներքաղաքային մարտերի մասին աջ ու ձախ սուտ «ֆիդայիներ»: Անհայրենիք այս զանգվածի խղճուկ գոյությունն ակամա առաջացնող իսկական մարտիկներ՝ ավտոմատն ու ավտոմատ արարողին մինչեւ ամենահեռու նախիջեւան հայհոյելով, իրենց այսօրն ու առաջիկան գնդակի բաժին դարձած հայրենիք են կերտում: Պատերազմն անցնող իսկական մարտիկների մայրեր՝ տղամարդու գործն իրենց բաղ ուսերին առած, արտասուքի իրենց տղամարդկանց սպասելով: Իսկ Երեւանում հերոսանում են վառոդի հոտ չառած ահերները, որոնք լինում են դասալիքներից մինչեւ վերին օղակներ. Շահումյանի հրապարակից խուճապահար փախչող դոլլար փոխողներից մինչեւ մեր սփյուռքահայ եղբայրները: «Ինչ կացեք, արցախահայե՛ր, ողջ հայ ժողովուրդը ձեզ հետ է» ցնցող հավաստիացումները խղճահարության ժպիտ են հարուցում իսկական մարտիկների մոտ: Ստեփանակերտի Եղբայրական գերեզմանոցի լանջերին ծփացող երկարող շիրիմների շարքերի զոհով ձեռք բերվող հաղթանակներ, որոնք այլեւս ուրախություն չեն պատճառում, ղարաբաղցիների գերմարդկային ջանքեր կորցրածը վերականգնելու անհեթեթ ցանկությամբ, հոգեւորի անդառնալի կորուստ, որը ավարտվում է մեծամեծ հետեւանքներով՝ այս եւ շատ այլ հանգամանքներ ասում են բարձրաձայն, որ սա մեր պատերազմը չէ, եւ այս տեսակ պատերազմը հերոսներ ունի միայն վերահիշյալ անհայրենիք զանգվածի համար, որն իր գոյությունն է դասավորում: Եվ այս ֆոնի վրա վիրավոր մարտիկի պատասխանը բժշկի դիմակով անգլիական չգիտես ինչ ծառայողի չխղարկված ազնվությամբ հարցին՝ ինչո՞ւ չեք դուրս գալիս Քելբաջարից. իսկ դուք ինչո՞ւ չեք դուրս գալիս Հյուսիսային Իռլանդիայից:

Պարտվա՞ծ հաղթանակի ճեփոռահարներ, մենք այսօր հաղթանակ չունենք: Մենք ունենք բարոյական մի շարք հաղթանակներ, սակայն ոչ իրական: Վերջապես ե՞րբ պետք է հասկանանք, որ Մարտակերտի կամ Շահումյանի մեկ ավերված ու տեղահանված գյուղը շատ ավելին է, քան անծայրածիր տարածքները: Ի՞նչ ենք արել մենք այդ գյուղերը պահպանելու եւ չհանձնելու համար: Այն ժամանակ էլ նույն իրականությունն էր, նույն խղճուկ իրականությունը:

Ստեփանակերտի հրապարակում շարված հարյուրավոր բեռնատարներ՝ Աղդամ գնալու համար, քաղաքի մոլուցքով բռնկված աչքերով վարորդներով ու անիսեր հայաստանյան համարներով: Մինչ ղարաբաղցին իր տան ավերվածի կամ կորցրածի հատուցումն է վերցնում՝ կառուցելու եւ արարելու, բեռնատարների տերերը փողով այստեղից-այնտեղից թույլտվություն են ղզում Աղդամ մտնելու, հետո երբ տեղացիներից մեկը հանդիմանեց նրանց, վարորդները միաբերան զռացին՝ քո նմանների համար արժի՞ կռվել... Եվ Շուշի-Լաչին-Գորիս արյունատար անոթը լցվում է կեղտով, որ մի օր խցանում է առաջացնելու եւ բաժանում:

Այսօր Հայաստանի վրայով Ղարաբաղ են թափանցում զանազան մարդասիրական եւ բժշկական կազմակերպությունների քողածածկույթի տակ, օտար երկրների ծառայություններ: Բժիշկ-գործակալներն ամենեւին էլ իրենց առաքելությամբ չեն զբաղվում. նրանց մոտ ավելի շատ կապի եւ հաղորդակցման միջոցներ կան, քան բժշկական սարքավորումներ ու դեղորայք: Բժիշկը, փոխանակ զբաղվելու իր գործով, վիրավորներից, պատասխանական մարդկանցից տվյալներ է աշխատում քաշել մեր դիրքերի, տեխնիկայի, հետեւակի թվակազմի եւ այլնի վերաբերյալ: Հատկապես ակտիվ են անգլիական ծառայությունները, որոնց վրա գուցե թե տարածվում է անձեռնմխելի լեդիի հովանավոր շուքը: Նրանց հետ մեկտեղ, հայեր, նույնիսկ անվանիներ, նրանց բերածները ոչ մամուլ ծանով դեպոտղեն են տալիս, ու ոչ էլ ձեռքները չի բռնում: Ղարաբաղի համար նախատեսված ամեն ինչ ստացվում է մեծագույն դժվարությամբ, քանզի անհայրենիք զանգվածը նստած է ճանապարհին եւ ծառայությունները զտելով է զբաղված:

Ռուսաստանի ռազմական կառույցների պարտադրանք, եւ կյանքը կամաց-կամաց տեղադրվում է դրանց մեջ, սակայն ուժեղ է ավանդույթի ուժը, եւ ազգության նոր ձեւի մեջ ղարաբաղցին ներքին պաշտպանության ամրոցն է կառուցում, որ նրան պահել է դարեր շարունակ: Մարդիկ աշխատել են սովորում, սովորած աշխատանք, որ առաջվայի հույնն է: Ոչ էլ իր եսասիրական ձգտումների համար չի պատրաստվում տապալել աղազան եւ նշանակը, ի տարբերություն Հայաստանի, որտեղ ամեն մի սերունդ մի կոդ է նետել ամեն ինչ եւ կոխ է տալիս ու ավերակ դարձնում այսօր-վաղվա մոլուցքի մեջ. ծեր ու փիսորսակիր բանաստեղծները, որոնք պատահում են իրենց սերունդ-սերունդը, պատերազմի փողն են հնչեցնում եւ հայհոյում նրանց, ովքեր չեն ուզում ավերակ դարձնել երկիրը եւ ովքեր իրական հաղթանակի ճանապարհին են մատնացույց անում: Հոգ չէ, թե մի 5–10 տարի հետո հայ մանուկը տառեր չի սովորելու, գիրք չի կարդալու, որ ժողովուրդը դառնալու է վայրենի միավոր՝ խորը նախնադարյան աղբյուրներով. նրանք այսօր են ուզում բավարարված տեսնել իրենց անավարտ ու մռայլ երազները:

Այս պատերազմը մերը չէ. երբ մենք ֆրոնտով, ադրբեջանական բանակի կազմավորումներին հալածելով վազում էինք դեպի Ֆիզուլի, որովհետեւ Ֆիզուլին իրական հաղթանակ կլիներ, մեզ կտրուկ հետ կանչեցին, եւ մենք հետ դարձանք, որի հետեւանքով երեք օրվա մեջ տասնյակ զոհեր տվեցինք: Մենք չենթարկվել չէինք կարող, որովհետեւ ավելի ծանր հետեւանքներ կլինեին: Մեզ այլեւս թույլ չեն տալիս իրական հաղթանակներ տանել, քանզի վերջին տարիներին, պատերազմի զոռ ջատագովնե՛ր, ոչինչ չի արվել ներքին ինքնապաշտպանական մեխանիզմներ ստեղծելու ուղղությամբ, եւ այդ պատճառով մենք միայն հրամաններ ենք կատարում եւ բազմաթիվ զոհեր տալիս: Այն պահին, երբ անհրաժեշտ էր ձեռնել այդ մեխանիզմները ստեղծելու համար, երբ անհրաժեշտ էր հասակ ուղի եւ գաղափար տալ այս ժողովրդին՝ ճեղքելով մեր նշանակները, ոչ էլ չկամեցավ ստանձնել այդ սեւ ու պատասխանատու գործը: Դրա համար էլ այս պատերազմը մերը չի, եւ եթե այսօր ինչ-ինչ հաջողություններ կան ու գուցե լինեն, դրանք ոչ մեկին շնորհիվ չեն, մերը չեն, եւ մենք առավելագույնս ենք վճարելու դրանց դիմաց:

Մեր ազգայի հիմքերը ինքներս ենք քանդում, ահա թե ինչ: Այն բոլոր կազմակերպություններն ու հաստատությունները, որոնք կոչված են դնելու այդ հիմքերն ու զարգացման նախադրյալներ ապահովելու, օրեցօր կլանային բնույթ են ընդունում եւ լուծում ընդամենը նեղ կենցաղային այսօրվա խնդիրներ, տրվելով ու հարմարվելով ամենաթողությանը: Կարծես հազարամյակների կիսատ-դատությունն ու անավարտությունը մեր գոյության պայմանն են դարձել: Մենք չենք կարողանում ոչ ապրել, ոչ մեռնել, գերադասելով գոյություն քարշ տալու «միջին» ճանապարհը: «Հայերին անհրաժեշտ է ոչնչացնել մինչեւ վերջին մարդը», «Հայերին հայրենիք անհրաժեշտ է որպես սեփականություն»՝ դարասկզբի անգլիացի հեղինակի այդ եւ նմանատիպ մտքերն ասելու արդյունք չեն այնքան: Ի՞նչ ենք արել հակառակն ապացուցելու համար, մեր գործունեությամբ ի՞նչ դեր ենք ապահովել աշխարհում: Գաղութատիրությունից գաղութատիրություն քարշ գալը՝ ահա թե ինչ: Իսկ գաղութատիրության ամեն մի նոր հանգրվան բնույթով ավելի դաժան է, քան հինը: Ահա դրա ապացույցը՝ մեր այսօրվա վիճակը:

Գրոհից առաջ վտանգավոր բլրի բարձր խոտերի մեջ թաղարկված մարտիկներ՝ անզոր ու անհաց, թիկունքից տանկին են սպասում: Թիկունքից հենվելով մեր տանկը գրոհում է ադրբեջանական պահակակետը, հետեւից 20 հոգանոց հետեւակ, եւ առաջադրանքը կատարված է 15–20 րոպեում: Արտերի մեջ փորված ընտիր պաշտպանական գիծ, որը զարմանք ու հիացմունք է պատճառում նույնիսկ բազմափորձ զինվորներին՝ «ո՞նց տվեցին»: Արտերի միջեւ զգված փոշոտ ճանապարհով ֆրոնտով վազող հայ զինվորներ, որ երեք տարի հետո վերջապես դուրս են եկել գրավյալ տարածքներ: Ճանապարհի աջ կողմի արտերը տանկի կրակոցից չրխկալով այրվում են, խորը ափսոսանք պատճառելով զինվորներին: Մեր հողերում ցանած ադրբեջանական ցորեն: Հետո ռադիոյով հրամանատարի խռպոտ հրահանգը՝ հետ դառնալ եւ դիրքավորվել գրավված խրամատներում: Չի կարելի առաջ գնալ:

Հոդվածի վերնագրից ընթերցողը երեւի ակնկալում էր վերլուծություն, հաշվարկներ: Սակայն այստեղ երեւի ավելի շատ բան է ասվել ու ավելի անկեղծ: Հաշվարկների մեջ, այնուամենայնիվ, սողոսկում է կեղծիքի պես մի բան: Իսկ սա պարզապես տպավորություններ են՝ մեր կյանքի անկատարության արդյունք: Ուղղակի ցավի ասեմ, որ պատերազմը մերը չէ, որ արդեն գլորվում ենք մի նոր գաղութային վիճակ, որ պատերազմի թիկունքը կեղտոտ է, որ այստեղ պետություն չի ստեղծվի, որ դարձյալ մեղավորը մենք ենք եւ չարժե մեղադրել ուրիշներին եւ «օբյեկտիվ» պատճառներ վկայակոչել: Երբ ինքներս ներսից անկազմակերպ ենք, մշտապես դրսի հրամանների տակ ենք մնալու: Միշտ ասվեր նաեւ, որ հաղթական պատերազմն այն է, որին զուգահեռ երկիրը կառուցվում է ու ամրապնդվում, որ ամեն մի հաղթանակ անհրաժեշտ է ամրագրել քաղաքացիական գործունեությամբ, որ բանակ է անհրաժեշտ, որի շարքերը չպետք է համալրել դասային ու դասակարգային խտրականության սկզբունքով: Այս ամենը չի կատարվում, նշանակում է, որ մեր հաղթանակները նույն արագությամբ շուտ են գալու մեր դեմ: Եթե այսպես շարունակվի:

ՀԱՅԿԱԶՆ ՂԱՐԻԲՅԱՆ
Ղարաբաղ–Երեւան

Ադրբեջան

Աղքատ ու հարուստ, ամեն տեղ նույնն են

Ադրբեջանաբնակ գործարար Արիֆ Ախունդովը վերջերս ոչ միայն 5 նոր ավտոմեքենա է գնել իր 20-ամյա որդու համար, այլ նաեւ պարգեւել է 6-րդ՝ 60 հազար դոլլար արժողությամբ Մերսեդես-սեդան: Բաքվում նա այժմ կառուցել է տալիս 3 հարկանի մի տուն: Նրա գրասենյակը զարդարված է Մարի Անտուանետի հոյակապ ժամացույցով, իտալական բազմոցներով եւ բյուրեղապակյա ջրամաններով: Նախկին բաստրագետն այժմ 45 տարեկան է եւ տարեկան 1 միլիոն դոլլար է գողանում Իրանին երկաթ, իսկ Ռուսաստանին բուրդ վաճառելով: Նա իր հարստությունը բավականին համեստ է համարում, քանի որ, ըստ նրա, շատ գործարարներ Բաքվում տարեկան վաստակում են մինչեւ 10 միլիոն դոլլար: Այս մասին է պատմում ամերիկյան հայտնի «Բոստոն Գլոբ» թերթը իր ընթերցողներին:

«Երբ իսկապես շատ փող ունենայի, ես 20 ավտոմեքենա կունենայի, ոչ թե 5-ը», ասում է Ախունդովը ժպտալով: Նրա հագին իտալական կոստյում է, որի տաբատի մի կողմում խցկված է ատրճանակը, ձախ դաստակին 12 ադամանդակիր ոսկյա ժամացույց, մատներին հաստ ոսկի մատանիներ, իսկ թեւերին՝ զանազան դաջվածքներ:

Ընդամենը երկու տարվա ընթացքում այդպիսի միլիոններ են դիզել հատկապես նավթ վաճառելով Թուրքիային, Իրանին, արաբական պետություններին եւ արեւմտյան Եվրոպային:

Ադրբեջանը միշտ էլ նման է եղել վայրի արեւմուտքի խոպան տարածքներին, որտեղ անիշխանության պայմաններում մարդիկ զբաղված են կամ թմրադեղերի վաճառքով, կամ զենքի առեւտրով: Այնտեղ հարուստները չափազանց ունեւոր են, իսկ աղքատները՝ խիստ կարիքավոր: Դարասկզբին աշխարհի նավթի կեսը Բաքուն էր մատակարարում: Ամենամեծ գործարանները այստեղ կառավարվում էին Նոբել եւ Ռոթշիլդ ընտանիքների կողմից, որոնք այստեղ էին եկել 19-րդ դարի վերջերին, երբ առաջին անգամ այնտեղ նավթահորեր էին գործարկվել:

Չնայած վերջին երկու տարիների ընթացքում Անոկայի, Բենզոյլի եւ Բրիթիշ Փեթրոլեումի նման օտար ընկերություններ ներթափանցել են Ադրբեջան, այնուամենայնիվ իսկական հարստությունն այդ առաջնում Ախունդովների ձեռքում է, որոնք շատ ավելի արագ են կարողացել հասկանալ արտածելու եւ ներմուծելու խաղի կանոնները:

Մաս կազմելով փոքր մաֆիայի վերնախավի, այս մագնատները, որոնցից շատերը նախկինում կոմունիստական կուսակցության «արժանավոր ծառաներն» են եղել, գործում են իրենց հատուկ օրենքներով, որոնք ոչ մի առնչություն չունեն երկրի օրենքների հետ: «Գործարարներն այստեղ անկախ են, ոչ մի քաղաքագետ ոչինչ չի կարող թելադրել մեզ: Մենք անում ենք այն, ինչ ցանկանում ենք», հպարտորեն խոստովանում է Ախունդովը:

Տարեկան չորս անգամ նա երկաթ է գնում Ռուսաստանից եւ նավերով փոխադրում Իրան: Մի քանի տոննան նրան բերում է ավելի քան 150 հազար դոլլարի եկամուտ: Իրեն կապիտալիզմի օրենքների գիտակ ներկայացնելով նա փորձում է իր հայրենակիցներին սովորեցնել, թե իտալական փողկապն ավելի գեղեցիկ է, քան չինականը, իսկ Ջիփ ավտոմեքենաներն ավելի դիմացկուն, քան խորհրդային որեւէ մեքենա: Նա վերջերս Մերսեդես ֆիրմայի ավտոմեքենաների վաճառասրահ է բացել, վստահ լինելով, որ շատ աշխույժ առեւտուր է ծավալելու: Սպասվում է նաեւ, որ նա բաց անի եվրոպական նորաձեւության, զարդերի եւ իտալական հնաոճ իրերի մի մեծ վաճառատուն: «Առաջներում մենք փող եւ իրավունքներ չունեինք: Այժմ մենք ապրում ենք որպես իսկական մարդկային էակներ: Ուզում ենք, որ մարդիկ լավ ապրանք գնեն եւ լավ հագնվել սովորեն», ասում է միլիոնատեր Ախունդովը: ■

ԱՄՆ-ում տպագրվում է «Ադրբեջան ինտերնեշնլ» ամսագիրը

Բաքվում ստացվել է նոր ամսագրի հունիսյան համարը: Այն հրատարակվում է Կալիֆորնիայում ադրբեջանական սփյուռքի օգնությամբ: Նրա գործադիր տնօրենն է Բեթի Բլերը՝ Կալիֆորնիայում ադրբեջանական «Ռելիֆ ինտերնեշնլ» մարդասիրական հիմնադրամի փոխնախագահի Փիրալ Խանլիի կինը:

Ամսագիրը բացվում է Ջորջթաունի համալսարանի քաղաքագիտության պրոֆեսոր, Հարավային Ադրբեջանում ծնված Զոհրաբ Սուրխանու հոդվածով, որը վերնագրված է «Ադրբեջանին մերժելով մարդասիրական օգնությունը, ԱՄՆ-ը վտանգի տակ է դնում իր էներգետիկ հատվածը»:

Հրապարակվել է նաեւ Ադրբեջանի արտգործնախարարի դիմումը ԱՄՆ պետքարտուղար Ուորեն Քրիստոֆերին, որում ԱՄՆ պետական կառույցներին կոչ է արվում հավասարակշռել մոտեցումն իր դիրքորոշմանը հայ-ադրբեջանական կոնֆլիկտում: ԱՄՆ-ում ադրբեջանական դեսպանության աշխատակից Մոլլազադեն ամսագրի էջերում հանդես է գալիս մի ծավալուն հրապարակումով, որը վերաբերում է ղարաբաղյան հակամարտության ծագման պատմական եւ այլ նախադրյալներին:

Քաղաքագետ Չարիփ Ազերսին իր հոդվածում բարձրացնում է Իրանի ադրբեջանցիներին վերաբերող բազմաթիվ խնդիրներ:

Ամսագրի ընթերցողները կծանոթանան նաեւ ԱՄՆ-ում Ադրբեջանի դեսպան Հաֆիզ Փաշաեւի «Լեռնային Ղարաբաղը եւ Հելսինկյան համաձայնագիրը» հոդվածին, որն ավելի վաղ նա կարդացել էր ԱՄՆ Սենատում:

Նկարազարդ ամսագիրը պարունակում է նաեւ մի շարք նյութեր մշակույթի եւ գիտության թեմայով: Ամսագրում կա նաեւ էջ ուղղված ադրբեջաներենը ուսումնասիրել ցանկացող ամերիկացիներին: Այստեղ ասվում է, որ ԱՄՆ երկու համալսարաններում՝ Տեխասի եւ Ինդիանայի, բացվել են ադրբեջանական լեզվի կուրսեր:

Ամսագիրը հրատարակվում է զանգվածային տպաքանակով՝ եռամսյակը մեկ, անգլերեն եւ ադրբեջաներեն: Ընդ որում, հրապարակումների մի մասը տպագրված է ֆարսիերեն:

«Бакинский рабочий», 1 հուլիս, 1993

Զինավորականները մարդատար գնացք են կողոպտել: Վրաստանի նախկին նախագահ Զվիադ Գամսախուրդիայի կողմնակիցներն օգոստոսի լույս 12-ի գիշերն արեւմտյան Վրաստանի Սենակի քաղաքի մոտակայքում կողոպտել են Զեստաֆոնից Օչամչիրա ընթացող գնացքը: Ինչպես ԻՏ-ին հայտնեցին Վրաստանի ՆԳՆ մամուլի կենտրոնում, մոտ 100 զինյալականներ կանգնեցրել են գնացքը եւ այն կողոպտել մեկ ժամ շարունակ: Մամուլի կենտրոնի տվյալների համաձայն, չորեքշաբթի օրը զինյալները նաեւ պատանդ են վերցրել Աբաշա քաղաքի ոստիկանության շրջանային բաժանմունքի պետ Ավթանդիլ Բեսելիային: Տասը ժամ անց նա ազատ է արձակվել: ԻՏ

digitised by A.R.A.R.@

Դեմքեր

Սերժ Ջիլավյան. ԵՍ ԾԱՌԱՅՈՒՄ ԵՄ ԻՄ ԺՈՂՈՎՐԴԻՆ, ՈՉ ԹԵ ՈՐՈՇ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՈՒԺԵՐԻ ԿԱՄ ԱՆՀԱՏՆԵՐԻ

Առաջընթաց վերելակը բարձրացրեց Մոսկվայի քաղաքապետարանի (նախկին ՏՓԽ-ի երկնաքերի) 18-րդ հարկ: Այստեղ հիանալի գրասենյակներ են՝ աշխատանքի համար անհրաժեշտ բոլոր հարմարություններով ու կահավորանքով: Բայց ամենաառինքնողը հայոց խոսքն է, որ լսվում է ամենուրեք. մի ամբողջ հարկաբաժին է զբաղեցրել նորաստեղծ Միջազգային հայ համաժողովի ղեկավարությունը: Ակամա վերհիշում ես Մոսկվայի համայնքի նախկին գրասենյակը՝ իր անշուք ու սառը սենյակներով...

Դեռեւս մեկ ամիս առաջ Մոսկվայի հայ համայնքը պառակտված էր երկու մասի եւ հայանպաստ գործունեության փոխարեն ավելի շատ զբաղված էր հարաբերությունների պարզումով: Շատերը փորձեցին հաշտեցնել նրանց, բայց ապարդյուն: Այնժամ հավաքվեցին տեղի բոլոր նշանավոր հայերը եւ հիմնադրեցին հայ համաժողով՝ միասնական հայ համայնք, համերաշխորեն նախագահ ընտրելով «Գոհար» նշանավոր կոնցեռնի ղեկավար Սերժ Ջիլավյանին, մի մարդու, որը վերջին շրջանի իր ազգանվեր աշխույժ գործունեությամբ հարգանք ու հեղինակություն է նվաճել մոսկվահայերի շրջանում: Բառացիորեն մի քանի շաբաթվա ընթացքում (աչքով չտանք) Մոսկվայի հայ համայնքը դարձավ տեղի ամենակազմակերպված, ամենակուռ ու թերեւս ամենահարուստ միավորումը: Փոփոխություններն ակնբախ ու տպավորիչ էին, եւ նրան անդամագրվելու ու համագործակցելու «հայտեր» ներկայացրին նաեւ նախկին խորհրդային հանրապետությունների հայ համայնքները:

Այսպես ծնունդ առավ եւ իրագործվեց Միջազգային հայ համաժողով ստեղծելու գաղափարը:

Ահա եւ ուժ ու վստահություն ներշնչող նախագահն իր աշխատասենյակում ընդունում է Հայաստանի մամուլի ներկայացուցչին:

- «Ազգի» ընթերցողների անունից շնորհավորելով Ջիլավյանին, նախ հետաքրքրվում եմ նրա «ինքնազգացողությամբ», Միջազգային հայ համաժողովի նախագահ ընտրվելու կապակցությամբ:

— Լավ եմ զգում ինձ, — ժպտալով ասում է Ջիլավյանը: Կյանքիս նպատակն էր ստեղծել միասնական հայ կազմակերպություն՝ հայությանը, Հայաստանին ու Ղարաբաղին ծառայելու առաքելությամբ: Սկզբում մեզ հաջողվեց միավորել Մոսկվայի հայությանը: Ես միշտ ասել եւ կրկնում եմ, որ Մոսկվայի հայությունն իր ինտելեկտուալ, մշակութային, հիմա նաեւ գործարար կարողությամբ ամենահզորն է հայ գաղութների մեջ: Տասնյակ ակադեմիկոսներ եւ թղթակից անդամներ, հազարավոր դոկտորներ, անվանի բժիշկներ, արտիստներ, նկարիչներ, քաղաքագետներ, տարբեր բնույթի խոշորագույն ֆիրմաների ղեկավարներ: Ո՞րը թվարկես: Եւ այս մեծ հարստությունը հօգուտ Հայաստանի եւ հայության չօգտագործելն աններելի սխալ է: Մանավանդ որ անվարան կարող եմ ասել, որ մոսկվահայերի գերակշիռ մեծամասնությունը նվիրված հայասերներ են: Հիմա կարելի է այս նույն բանը ասել նաեւ Միջազգային հայ համաժողովի մասնակիցների մասին: Գիտեք, ինչքան մարդ է գալիս ինձ մոտ Հայաստանին օգնելու ամենաազնիվ ցանկությամբ, ինչքան գործարար առաջարկություններ ենք ստանում:

- Ստեղծելով միջազգային կազմակերպություն, Դուք էապես ընդլայնում եք Ձեր գործունեության շրջանակը եւ պատասխանատվություն եք ստանձնում: Ո՞րն է Ձեր ձեռնարկումների շարժիչ ուժը:

- Համաժողովի հիմնական նպատակն է համախմբել անհատների եւ հասարակական միավորումների ջանքերը մեր երկրի հայության հոգեւոր, մշակութային, բարոյական եւ գործարար կարողության իրագործման համար բարենպաստ պայմաններ ստեղծելու եւ զարգացնելու ասպարեզում, սատար կանգնել մեր աղետյալ հայրենիքին. սրանք մեր կանոնադրության առաջնային կետերն են:

Արդյունավետ գործունեության համար արդեն ունենք երկու կարեւոր երաշխիք. պատկառելի նյութական ֆոնդ եւ մտավոր ու գործարար հզոր հիմք: Արագ լուծում ենք կազմակերպական հարցերը: Ասացվել է այնպես, որ «խորհրդային» սփյուռքը տնտեսական առումով ավելի բարվոք վիճակում է, քան Հայաստանը: Եւ վերջինս մեր բոլորի օգնության կարիքն ունի: Տվյալ փուլում մենք պիտի անենք հնարավոր ամեն ինչ, որ թեթեւացնենք մեր եղբայրների ու քույրերի ծանր կենսապայմանները, նվազեցնենք առաջիկա ձմեռվա դժվարությունները եւ այլն: Արդեն գործնական քայլեր ենք ձեռնարկել, բայց այդ մասին կխոսենք հաջորդ անգամ: Նոր-նոր սկսում ենք ծավալվել: Միայն թե մեզ չխանգարեն:

- Ես հենց ուզում էի հարցնել այդ «խանգարումների» մասին: Տարբեր առիթներով զրուցելով Մոսկվայի նախկին հայկական կազմակերպությունների ղեկավարների հետ, նրանց մեջ ընդհանուր դժգոհություն եմ նկատել այն բանից, որ տեղի հայ գաղութի կազմավորման գործընթացին նպատակային կերպով խոչընդոտում են ինչպես Մոսկվայի, այնպես էլ Հայաստանի որոշ քաղաքական ուժեր: Ընդ որում, սկզբում ինձ համար անհասկանալի էին թվում Հայաստանի վերաբերյալ պնդումները: Դուք որեւէ ճնշում զգացե՞լ եք:

- Ինչքան էլ ցավալի է ասել, բայց այդ պնդումների մեջ դառը ճշմարտություն կա: Հայաստանի որոշ ղեկավար շրջաններում այն կեղծ մտայնությունը գոյություն ունի, թե մենք, հզորանալով, կարող ենք ազդել հանրապետության քաղաքականության այս կամ այն կողմի վրա: Դժվար չէ կռահել, թե հատկապես որ «կողմի» վրա: Ես հիմա չեմ էլ ուզում անուններ տալ, որոնց մեջ քիչ չեն նաեւ բարձրաստիճան անձինք: Դա էլ ինձ համար յուրօրինակ խթան էր իմ ձեռնարկումներում:

- Ի՞նչը, որ նպաստելու փոխարեն խանգարո՞ւմ են:

- Այո: Վերջերս մեկնել էի Ղարաբաղ, հետո եկա Երեւան եւ Մոսկվայի հայ համայնքի միավորման ու մի շարք այլ հարցերի առնչությամբ փորձեցի խորհրդակցել Հայաստանի վարչապետի հետ: Բայց նա չընդունեց ինձ: Իսկ պաշտպանության նախարարը հայտարարեց, որ այդ գործն ինձ չի հաջողվի գլուխ բերել: Այն տպավորությունն էր ստեղծվում, որ անհաջողությունը ոմանց միայն գոհունակություն կպատճառի: Թող վերամբարձ չհնչի, բայց նորից եմ ասում՝ ես ուզում եմ ծառայել իմ ժողովրդին եւ ոչ թե որոշ քաղաքական ուժերի կամ անհատների:

- Բայց կամա թե ակամա հարկ կլինի լրջորեն զբաղվել նաեւ քաղաքական հարցերով, մանավանդ միջազգային կազմակերպություն ստեղծելուց հետո: Պատերազմող մեր հայրենիքի, մեր համայնքների նկատմամբ վերաբերմունքը կարող է փոխվել՝ կախված քաղաքական, ազգային կամ այլ իրադրություններից: Բացի այդ, Մոսկվայում իրադրությունը շահեկան է նաեւ այն առումով, որ այստեղ առայժմ չկան կազմակերպված հայ քաղաքական կուսակցություններ: Նկատի ունենալով, որ նորաստեղծ կազմակերպությունն սկսում է այժմ ընկնել, ուզում եմ հարցնել. Դուք պատրա՞ստ եք դիմակայելու զանազան քաղաքական բեկումներին:

- Սփյուռքի փորձը ցույց է տալիս, որ քաղաքական կուսակցությունների հակամարտությունները հայության միավորման գործին չեն նպաստել: Մենք երբեք չենք նահանջի համաժողովի ընդունած այն սկզբունքից, որ առանձին հայ կուսակցությունների, խմբերի, ուղղությունների շահերը պիտի ենթարկվեն համազգային շահերին: Ես որպես նախագահ հայտարարում եմ՝ այս գծից ոչ մի շեղում չի լինի: Ամենագլխավորը մեր ժողովրդի շահերն են եւ վերջ: Ուրիշ բան է, որ մեր գործունեության մեջ կառաջանան զանազան խնդիրներ, որ մենք կքննարկենք ընթացքում, ձգտելով համաձայնեցված որոշումների:

Ինչ վերաբերում է մեր նկատմամբ վերաբերմունքին, ապա շատ բան նաեւ մեզանից է կախված: Հայ լինելով, մենք համարվում ենք ուրիշ երկրի հպատակներ եւ պարտավոր ենք լինել նրա արժանավոր քաղաքացիներ՝ առավելագույնս նպաստել մեր երկրորդ հայրենիքի բարգավաճմանը: Միաժամանակ, եթե մենք կարողանանք մեր սփյուռքյան ուժերով լուծել հայության կյանքի տարբեր հարցեր, ապա դրանով կթեթեւացնենք տեղի իշխանությունների հոգսը: Եթե մենք օգնենք, ասենք, տաղանդավոր հայ երեխաներին, ուսանողներին, կենսաթոշակառուներին, հաշմանդամներին՝ բարեկեցությամբ զբաղվենք, աշխատատեղեր ստեղծենք եւ այլն՝ արդյոք սա օգնություն չի՞ լինի այն երկրին, որտեղ մենք ապրում ենք: Կամ, եթե մենք ներդրումներով օգնենք Հայաստանին, աջակցենք ատոմակայանի վերականգնմանը եւ նվազեցնենք հայաստանցիների արտահոսքը Ռուսաստան եւ ուրիշ հանրապետություններ, ապա մենք չե՞նք մեղմի այն դժգոհությունը, որ առաջանում է այդ երկրներում ազգամիջյան հարաբերությունների սրման հողի վրա: Անշուշտ, հնարավոր են անպատասխանատու քաղաքական բեկումներ անպատասխանատու հետեւանքներով: Սակայն բոլոր դեպքերում մենք պարտավոր ենք ամեն ինչ անել մեր մասին բարենպաստ կարծիք ստեղծելու մեջ: Անկեղծ լինենք, ինչքան հայեր ենք տեսնում մեր շրջապատում, որոնք իրենց անվայել վարքով հեղինակազրկում են մեր ազգը:

- Իսկ ինչպե՞ս եք կարգավորելու համաժողովի եւ Հայաստանի կառավարության մշտական ներկայացուցչության փոխհարաբերությունների հարցը: Բանն այն է (եւ սա Մոսկվայի յուրահատկությունն է), որ տեղի հայությունը տասնամյակներ շարունակ չունենալով կազմակերպված համայնք, շփվել է ներկայացուցչության հետ եւ նրա մեջ է տեսել ազգային պետականության խորհրդանշանը: Բայց երբ համայնքը լավ թե վատ սկսեց կազմավորվել, այս երկու «սուբյեկտների» փոխհարաբերություններն առանձնակի «ջերմությամբ» աչքի չընկան: Համայնքի նախկին ղեկավարությունը որոշակի հարցերում ակնկալել է ներկայացուցչության բարեհաճությունը կամ աջակցությունը, սակայն, իր կարծիքով, չի ստացել: Վերջինս էլ գտնում է, որ ինքը ներկայացնում է Հայաստանի շահերը եւ բնավ էլ պարտավոր չէ դառնալ Մոսկվայի հայության խնամակալը. թող նա ինքն զբաղվի իր ներքին գործերով: Կողմերից յուրաքանչյուրը, ինչպես ասում են, իր ճշմարտությունն ունի: Իսկ դո՞ւք:

- Ես անձնական համակրանք ունեմ մեր ներկայացուցչության ղեկավարների նկատմամբ, թեեւ գտնում եմ, որ նրանք ճիշտ քաղաքականություն չեն վարում: Բայց ես հեռու եմ նրանց դատապարտելու մտքից, որովհետեւ դա չեմ համարում նրանց անձնական դիրքորոշումը. ավելի շուտ դա վերը հիշատակված մտայնության դրսեւորումներից է: Դրա պատճառով Հայաստանն ու Ղարաբաղն արդեն կորցրել են զգալի նյութական, քաղաքական եւ բարոյական օգնություն:

Մեր հարաբերությունները կվերակառուցվեն: Նման զգույշ վերաբերմունքը մեզ չի կարող վնասել, բայց կարող է ի չարս ծառայել, ինչպես ասացի, ազգի շահերին: Մեր հնարավորությունները մեզ թույլ են տալիս անկախ լինել մեր փոխհարաբերություններին վերաբերող հարցերում: Բայց արդյոք դա ձեռնտո՞ւ է մեր պետությանը եւ նրա լիազոր ներկայացուցչությանը:

- Իսկ ինչպե՞ս եք կառուցելու ձեր հարաբերությունները սփյուռքահայ մյուս գաղթօջախների հետ:

- Շատ երկրների հայ համայնքներից մենք արդեն շնորհավորանքներ ու համագործակցության առաջարկություններ ենք ստացել: Ի դեպ, այս առնչությամբ կուզենայի նշել սկզբունքային մի հարց: Մինչեւ այժմ հատկապես սփյուռքի հարուստ համայնքների նկատմամբ վերաբերմունքն, այսպես ասած, «պահանջատիրական» է եղել: Մեր համաժողովն այս ասպարեզում էլ փոխում է մոտեցումները եւ երբեք պարզած ձեռքով չի դիմի ոչ մեկին: Պետք լինի, մենք ինքներս կօգնենք արտասահմանի մեր հայրենակիցներին: Իսկ ինչ վերաբերում է համագործակցելուն, ապա մենք ոչ միայն կձգտենք, այլեւ պատրաստ ենք դա անել: Մենք բոլորս հայ ենք եւ մի հայրենիք ունենք:

- Եւս մի հարց, որ մի քիչ «մասնագիտական» բնույթ է կրում: Մոսկվայում եւ մյուս քաղաքներում քիչ չեն նաեւ հայազգի լրագրողները: Ինչպե՞ս եք պատրաստվում օգտագործել նրանց ուժերը:

- Մենք արդեն ունենք մամուլի ծառայություն: Որոշված է հրատարակել երկու թերթ՝ հայերեն եւ ռուսերեն, մի հանդես: Արդեն գործում է քսան ժամանոց ռադիոալիքը: Աչքի տակ ունենք հեռուստատեսությունը: Տարբեր քաղաքներում կունենանք թղթակցական կետեր: Անհատական լրագրողները մեծ գործ կարող են կատարել հայամետ հասարակական կարծիք ստեղծելու ասպարեզում:

Հարցազրույցը վարեց
ՌՈՒԲԵՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ
Մեր սեփ. թղթակից, Մոսկվա

ԵՐԵՎԱՆԻ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԹԻՎ 1 ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆԸ ԿԱՏԱՐՈՒՄ Է 1993-94 ՈՒՍ. ՏԱՐՎԱ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹՅՈՒՆ

Հետեւյալ մասնագիտությունների գծով

- **Լայն պրոֆիլի հաստոցավար**
- **Էլեկտրամեքենաների էլեմենտների փաթաթող**
- **Փականագործ նորոգող**
- **Էլեկտրագազաեռակցող**
- **Ֆրեզերագործ**
- **Խառատ**
- **Արդյունաբերական եւ կենցաղային էլեկտրասարքավորումների նորոգող փականագործներ (էլեկտրիկ)**
- **Կոնստրուկտոր գծագրող**

Ուսումնարան կարող են ընդունվել լրիվ միջնակարգ եւ 8-ամյա կրթություն ունեցողները:

Միջնակարգ կրթություն ունեցողների համար ուսման տեւողությունը 10 ամիս է, իսկ 8-ամյա կրթություն ունեցողների համար 3 տարի:

8-ամյա կրթության բազայի վրա սովորողները կստանան միջնակարգ կրթություն եւ մասնագիտական որակավորում:

Ուսումնարանում սովորելու ժամանակաշրջանը համարվում է աշխատանքային ստաժ:

Ուսման ընթացքում զինվորական տարիք ունեցող պատանիները ազատվում են զինվորական ծառայությունից:

Սովորողներին կտրվի 2100-2600 ռուբ. կրթաթոշակ:

Ուսման ընթացքում արտադրական ուսուցման եւ պրակտիկայի ժամանակ սովորողները լրացուցիչ կստանան կատարած աշխատանքի աշխատավարձի 50 տոկոսը:

Սովորելու ժամանակ սովորողներին տրվում է քաղաքային տրանսպորտով (ավտոբուս, տրոլեյբուս, տրամվայ) անվճար, իսկ մետրոյով երթեւեկելու համար 50 տոկոս զեղչ գնով երթեւեկելու միասնական տոմսեր:

Ուսումնարանում գործում են կար ու ձեւի, փայտագործական, ֆոտո, նկարչական եւ սպորտային (կարատե, ֆուտբոլ, բասկետբոլ, ըմբշամարտ) խմբակներ:

Դիմումներն ընդունվում են մինչեւ օգոստոսի 30-ը:

Դասերի սկիզբը սեպտեմբերի 1-ից:

Ուսումնարան ընդունվելու համար ներկայացնել հետեւյալ փաստաթղթերը.
- փաստաթուղթ կրթության վերաբերյալ (իսկականը)
- տեղեկանք առողջության վերաբերյալ (ձեւ 086Ու)
- տեղեկանք բնակավայրից
- 6 լուսանկար (3x4 սմ) մեծությամբ

Մեր հասցեն. *375106, Երեւան, Ծերենցի N 36*

Ուսումնարան կարելի է գալ՝ Գարեգին Նժդեհի հրապարակ եկող տրանսպորտի բոլոր միջոցներով: Հեռախոս. 42-37-40, 42-32-30:

ՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿՈՂՄԻՑ ԱՐՏՈՆԱԳՐՎԱԾ «ԴԱՎԻԹ ԱՆՀԱՂԹ» ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԸ ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒՄ Է 1993-94 ՈՒՍ. ՏԱՐՎԱ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹՅՈՒՆ

Նոր տիպի համալսարանը հիմնված է մշակութաբանական համակարգային էվոլյուցիոն սկզբունքների վրա, որը ենթադրում է նրա ներառումը ազգային ու համաշխարհային գիտամտածողության ծրագրի մեջ:

1. Ժողովրդագիտության եւ լինգվոերկրագիտության ֆակուլտետ.
ա) հայագիտության (15 տեղ)
բ) անգլիագիտության (15 տեղ) Վ. Վ. Կարամետյանի անվան,
գ) ամերիկագիտության (15 տեղ) եւ
դ) ռուսագիտության (15 տեղ) եւ
ե) կրոնագիտության (15 տեղ) բաժիններ:

2. Միջազգային հարաբերությունների (դիվանագիտության) ֆակուլտետ (25 տեղ).
ա) իսլամադավան երկրներ
բ) արաբական երկրներ
գ) Ֆրանսիա-Բենիլյուքսի երկրներ.

3. Ստեղծագործական ֆակուլտետ.
ա) հեռուստատեսային եւ ռադիոլրագրություն (15 տեղ)
բ) հեռուստատեսային ռեժիսուրայի (10 տեղ) բաժիններ:

Ուսուցման տեւողությունը հինգ տարի է: Անհրաժեշտության դեպքում համալսարանում կարելի է սովորել անհատական գրաֆիկով:

Համալսարանում կարող են միաժամանակ սովորել մյուս բուհերի ուսանողները, ձեռք բերելով հումանիտար բնագավառի երկրորդ մասնագիտություն՝ ներկայացնելով տեղեկանք այն բուհերից, որտեղ նրանք սովորում են:

Ուսումը վճարովի է: Դրամական կուրսի էական փոփոխման դեպքում համալսարանն իրեն իրավունք է վերապահում փոխել ուսման վարձի չափը:

Ձեռնարկություններն ու կոոպերատիվները պայմանագրային կարգով կարող են ուսուցման համար գործուղել դիմորդներ՝ համալսարանի ընթացիկ հաշվին փոխանցելով նրանց ուսուցման վարձը:

Ընդունելությունը կանցկացվի մրցութային կարգով: Դիմորդների մրցութային ընտրությունը կատարվում է դիմորդների մտավոր ունակությունները բացահայտ անհատական տեստավորումով եւ հարցազրույցի հիման վրա, որն անց է կացնում «Սոցիոմետր» սոցիոլոգիական անկախ կենտրոնը:

Ընդունելությանը մասնակցելու համար դիմորդները պետք է ներկայացնեն հետեւյալ փաստաթղթերը՝ ա) դիմում համալսարանի ռեկտորի անունով, բ) միջնակարգ, միջնակարգ մասնագիտական, կամ բարձրագույն կրթության վկայական կամ դիպլոմ, գ) բժշկական տեղեկանք (86 ձեւ) դ) 6 լուսանկար (3x4 չափի), ե) ինքնությունը հաստատող փաստաթուղթ:

Ընդունելության մրցույթին մասնակցելու համար դիմորդը պետք է վճարի 3000 ռուբլի, որը, անկախ քննությունների արդյունքներից, չի վերադարձվում նրան:

Գործերն ընդունվում են սույն հուլիսի 26-ից, ամեն օր, ժամը 11:00-17:00, բացի շաբաթ եւ կիրակի օրերից:

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար դիմել ընդունող հանձնաժողովին. Երեւան, Հանրապետության հրապարակ, Միությունների տուն, 1-ին հարկ, ուսումնամեթոդական կենտրոն, 13 սենյակ: Հեռ. 52-05-90

ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ՏՆՕՐԻՆՈՒԹՅՈՒՆ

digitised by A.R.A.R.@

Իսրայել

ԲԱՐԵԿԵՑԻԿ ԵՐԿԻՐ ԱՌԱՆՑ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱ՞Ն

Լրագրո՞ղն է մոլորված, թե մեզ է մոլորեցնում

Այս տարվա մայիսի 25-ին ՄԱԿ-ի Զարգացման ծրագիրը Նյու Դելիում հանդես եկավ իր ամենամյա զեկուցումով, ուր հրապարակեց աշխարհի 173 երկրների ցուցակը, ըստ մարդկային զարգացման գործոնների (այդ մասին մենք ծավալուն հոդված տպագրեցինք մայիսի 27-ին։ Ի դեպ, Հայաստանը ցուցակում զբաղեցնում էր 47-րդ տեղը)։ Այդ ցուցակում Իսրայելը 19-րդ տեղում էր։ «Ոգեւորված» այդ հանգամանքից, իսրայելցի լրագրող Զեյեւ Չաֆեցը ահա թե ինչ է գրում հունիսի 17-ին «Ջերուզալեմ փոստ» թերթում. «Մեզանից 45 տարի պահանջվեց, որ հասնենք այդ բարձունքին։ Մենք այժմ աշխարհի ամենազարգացած երկրների լավագույն հանրակի շարքում ենք, եւ անցած ճանապարհն, իհարկե, մեծ չէ, որ հարթ է եղել։ Տեղական մամուլը համբերությամբ իրեն հատուկ զարմանքով ընդունեց այդ լուրը։ Թերթերից մեկն այդ առիթով տպագրված հոդվածը վերնագրեց այսպիսի տարօրինակ հեգնանքով՝ «Ի վերջո, այստեղ ապրելն այնքան էլ վատ չէ»։ Բայց հասարակ ժողովուրդն, ինչ խոսք, հրճվանքի պահեր ապրեց։ Նրանցից մեկը բացականչեց. «19-րդ տեղո՞ւմ։ Իսկ Ռուսաստա՞նը քանիերորդն է»։ Երբ նրան ասացին, որ նախկին գերհզոր պետությունն այժմ զբաղեցնում է 37-րդ հորիզոնականը, նա ոգեւորված ասաց. «Գնացեք այդ լուրը հաղորդեք բոլոր այնտեղից գաղթածներին, որոնք շարունակ տրտնջում են։ Ասացեք, որ եթե չեն հավանում, կարող են ետ վերադառնալ...»։ «Ի՞նչ ես բարբառում», մեջ մտավ մի ուրիշը, բոլորն էլ գիտեն, որ մենք Ռուսաստանից ավելի առաջավոր ենք։ Ինձ հետաքրքրում է այն, թե ե՞րբ ուրիշ ավելի լավն ենք»։ Պատասխանը հետեւյալն է. աշխարհի 154 այլ երկրներից։

Ըստ հետազոտության, որը հաշվի է առնում կրթական եւ բժշկապահովման մակարդակները, երկարակեցությունը, յուրաքանչյուր անհատին հասնող եկամուտները եւ նման այլ տվյալներ, Լատինական Ամերիկայի, Աֆրիկայի, Ասիայի (բացառությամբ Ճապոնիայի) եւ Արեւելյան Եվրոպայի երկրները ետ են մնում Իսրայելից։ Նրանց թվում են նաեւ, զարմանալիորեն, միջերկրածովյան երկրներից Իտալիան, Հունաստանը եւ Իսպանիան։

Ցուցակում Իսրայելից անմիջապես առաջ են անցել Լյուքսեմբուրգը, Նոր-Զելանդիան եւ Բելգիան, իսկ առաջին տեղում, ինչպես ենթադրվում է, Ճապոնիան է։ Հասկանալի է, որ առաջին տասնյակի մեջ մտնող բոլոր երկրներն էլ ժողովրդավարական վարչակարգ ունեն։

Ուսումնասիրության արդյունքները մի անգամ եւս ապացուցեցին, որ հակառակ բավական մեծ դժվարությունների, Իսրայելը զգալիորեն առաջադիմել է վերջին տարիների ընթացքում։ Մի սերնդի ընթացքում, փաստորեն, այն կարողացել է իր աղքատիկ տնտեսությունը դարձնել արդի ժամանակներին հատուկ արդյունաբերական հզոր տնտեսություն։ Հատկապես բարձր է բժշկական սպասարկման մակարդակը։ Մինչ Ամերիկայում պայքարում են այն բարելավելու համար, Իսրայելում յուրաքանչյուր ոք ապահովագրված է դրանում։ Մինչ արեւմտյան շատ երկրներում, այդ թվում նաեւ ԱՄՆ-ում, դպրոցական ուսումնառությունը ոչ բոլորին է մատչելի բարձր վարձի պատճառով, Իսրայելում բարձր մակարդակի կրթությունը տրվում բոլորին մատչելի եւ հարմար վարձով։ Իհարկե, այս բոլոր բարիքներն ստեղծվում են որոշակի բարձր հարկերի հաշվին, բայց Իսրայելում յուրաքանչյուր անհատի անձնական եկամուտներն այժմ այնպիսին են, որ 20 տարի առաջ երազել անգամ չէր կարելի։

Այս ամենի մեջ ուսանելի շատ բան կա։ Առաջին, ձեռք բերված նվաճումների մեծ մասը իրականություն է դարձել ոչ թե շնորհիվ կառավարության ջանքերի, այլ հակառակ նրա անտարբերությանը։ Իսրայելի ղեկավարները, սկսած Բեն-Գուրիոնից մինչեւ ներկա ժամանակները, անհերքելիորեն անտարբեր են եղել ժողովրդի առօրյա կյանքի նկատմամբ։ Նրանք իրենց ժամանակն անց են կացրել լուծելու խոշոր խնդիրներ, ինչպիսիք են, օրինակ, արտաքին քաղաքականությունն ու երկրի անվտանգությունը եւ գրեթե ոչինչ չեն իմացել ներքին հարցերի կամ տնտեսության մասին։ Մեր բոլոր վարչապետներն էլ քարոզել են միեւնույն վարդապետությունը, բոլոր բնագավառներում հետեւելով «զոհիր ներկան հանուն ապագայի» ճանապարհին, որն ուրիշ երկրներում գուցե գլխապտտման կառաջացներ նրանց։

Այս գաղափարը եւս հստակ երեւում է Մենախեմ Բեգինի խոսքերում, արտասանված Լիբանանում ծավալված պատերազմի օրերին։ Երբ ֆինանսների նախարարը նրան զգուշացնում էր, որ երկիրն ի վիճակի չէ մեծածավալ պատերազմի ծախսերը հոգալու, Բեգինը հայտարարում էր սիրականորեն. «Հետեւակը պետք է ընթանա առջեւից, իսկ բեռնավորված ջորիները՝ ետեւից»։ Ֆինանսների նախարար Յորամ Արիդորը պետք է ելք գտներ ինքնուրույն։ Արդյունքը տարեկան 800 տոկոսի հասնող արժեզրկումը եղավ։

Ներքին տնտեսական հարցերի նկատմամբ նույն անտարբեր վերաբերմունքը բնորոշ է նաեւ այսօրվա կառավարության քաղաքականությանը։ Հիվանդներն անտեր են մնացել, ուսումնական հաստատությունները փակման վտանգի տակ են հիվանդապահների եւ դասատուների գործադուլների պատճառով։ Գործազրկությունն անցել է 10 տոկոսի չափը։ Ներգաղթողները բողոքի ցույցեր են կազմակերպում փողոցներում, բայց ոչ մի կառավարությունում ուշադրություն չի դարձնում դրանց վրա։

Նրանք շարունակում են անտարբեր մնալ քաջ գիտենալով, որ իսրայելցիներն իրենց հարցերը կլուծեն։ Գործարար մարդիկ աշխատանքի նորանոր տեղեր են բացում, հակառակ՝ բյուրոկրատների ստեղծած դժվարությունների, ներգաղթածները ժամանակի ընթացքում կարողանում են տեղավորվել, երեխաներին էլ հաջողվում է սովորել եւ կրթություն ստանալ հակառակ ուսումնական տարեշրջանի պարտադրված ընդմիջումներին։ Իսկ հիվանդների բարեկամներն էլ փոխարինում են հիվանդապահուհիներին մինչեւ գործադուլն ավարտվի։ Ինչ-որ ձեւով մարդիկ իրար պահում են, գիտակցելով, որ իրենք իսրայելցիներն ավելի լավն են, քան իրենց կառավարությունը, խորապես համոզված լինելով, որ իրենք ավելի տաղանդավոր են եւ վճռական։ Եթե երկրի կենսամակարդակն այսօր բարձր է, դա միայն ու միայն նրա քաղաքացիների միասնական ուժի դրսեւորման շնորհիվ է։

Երկրորդ, արաբները պետք է զգույշ լինեն։ Նրանք տարիներ շարունակ այն խաբուսիկ երազանքն են փայփայել, որ ժամանակն աշխատում է իրենց օգտին։ Դա բոլորովին էլ այդպես չէ։ Հակառակ տնտեսական սահմանափակումների եւ կիրառված նավթի յուրահատուկ քաղաքականության, հակառակ Ինտիֆադայի առաջխաղացումներին, ազգայնամոլության զարգացման եւ արմատականների ծայրահեղականությունների, Իսրայելը շարունակում է հզորանալ թե՛ ռազմական, թե՛ դիվանագիտական եւ թե՛ ժողովրդագրական առումներով։ Իսկ այժմ, ըստ ՄԱԿ-ի պաշտոնական հայտարարության, նաեւ ժողովրդի բարձր կենսամակարդակի առումով։ Այնպես որ, արաբների այն հույսերը, թե տնտեսական անկում կլինի, որին կհետեւեն զանգվածային տեղափոխությունները ու երկրի տարանջատումը, չեն արդարացել եւ դարձյալ հօդս են ցնդել։ Անհեթեթ է դարձել նաեւ այն միտքը, որ անպայման խաղաղություն է պետք բարգավաճելու համար։ Պարզ է, որ իսրայելցիներից շատերն են խաղաղություն տենչում եւ անշուշտ պատրաստ են որոշակի գին վճարել դրա համար։ Բայց պարզ է նաեւ այն, որ երկիրն իր ներկա դրությամբ շատ հեշտությամբ կկարողանա գոյատեւել։ Իհարկե, առանց բեռի գոյության Իսրայելն ավելին կարող էր անել, գուցե դառնար ցուցակում 9-րդը եւ ոչ թե 19-րդը, բայց ներկա վիճակով էլ այն կկարողանա ոտք դնել հաջորդ դարաշրջանը։

Ինձ մոտ դեռ այն զգացումն է, որ մենք իրոք ավելի բարձր կարող ենք դասվել 19-րդ տեղից, որովհետեւ ՄԱԿ-ի ուսումնասիրությունն, անշուշտ, հաշվի չի առել որոշ մանր բթացող երեւույթներ, որոնց ներկայությունը կյանքն այստեղ դարձնում են հրաշալի արկածախնդրություն, մշտնջենական երազ»։

Խմբագրության կողմից։ Գիտակցելով հանդերձ, թե ինչպիսի խանդավառ արձագանք կարող է տալ այս հրապարակումը որոշ շրջանակների, այնուամենայնիվ հրապարակեցինք այս հոդվածը, եւս մեկ անգամ մեր ընթերցողների ուշադրությունը հրավիրելով համաշխարհային քաղաքական մեքենայի աշխատանքի ձեւերի եւ մեթոդների վրա։ Կասկածից վեր է, որ այս եւ նման հրապարակումներն ավելի շատ ուղղված են ոչ թե իսրայելցի ընթերցողին, որը քաջատեղյակ է իր երկրի ներկայի եւ անցյալի իրողություններին, այլ այն նորաթուխ եւ փոխորհրդային երկրներին, որ խաշած յուղի տեղ կարող է ընդունել ցանկացած «ճշմարտություն», որը կարդարացնի դրանցում տիրող աղետալի վիճակը եւ ցնորային հույսեր կտա «վառ ապագայի» նկատմամբ։ Իսկ որպեսզի համոզվենք, որ հոդվածի հեղինակն իր բոլոր թեզերում, մեղմ ասած, մեղանչում է ճշմարտության դեմ, բավական է եւս մեկ անգամ անդրադառնալ Իսրայել պետության պատմությանը, փաստերն ու իրականությունը հանելով հենց բուն իսրայելյան՝ մի քիչ ավելի մասնագիտական աղբյուրներից։ ■

Լուրեր Հատ

Տաջիկստանի ընդդիմությունը դժգոհ է մոսկովյան հանդիպումից

Տաջիկստանի ընդդիմադիր ուժերի ղեկավարությունը գտնում է, որ շաբաթ օրը Մոսկվայում կայացած Ռուսաստանի եւ Միջինասիական երկրների ղեկավարների հանդիպումն անհրաժեշտ նախադրյալներ չի ստեղծել Տաջիկստանի խնդրի համակողմանի ու խոր լուծման համար։ Այս մասին ասվում է օգոստոսի 11-ին Մոսկվայում տարածված ընդդիմության հայտարարության մեջ, որն ստորագրել են Դուստմուհամմադ Դուստովը եւ Նասիմ Նարզուլլոեւը։ Նրանց կարծիքով, հանդիպման արդյունքները, որտեղ շեշտը դրվեց ուժային մոտեցումների, տաջիկա-աֆղանական սահմանի ամրապնդման վրա, «համապատասխանում են Դուշանբեում կառավարող վարչակարգի շահերին եւ խթանում իրադրության հետագա սրումը»։ Մոսկվայի գագաթաժողովում, նշվում է փաստաթղթում, անտեսված են ընդդիմության առաջարկները իշխանությունը չեզոք, քաղաքական ու ազգային համաձայնությունը կմասնակցող ուժերին հանձնելու վերաբերյալ։ «Դարձյալ շեշտը դրվում է ներկայիս հանցավոր վարչակարգի վրա։ Ավելին, նրան խոստանում են լրացուցիչ տնտեսական ու ռազմական օգնություն»։ Ընդդիմությունը հայտարարեց, որ պատրաստ է Ռուսաստանի ղեկավարության հետ բանակցություններ սկսել, քանի որ իր կարծիքով նախեւառաջ հենց Ռուսաստանից է կախված տարածաշրջանի խաղաղության եւ կայունության պահպանումը։ ԻՖ

Վրաստանում ձերբակալվեցին երեք կասկածելիներ

Ինչպես հայտնի դարձավ պաշտոնական աղբյուրներից, որոնք խնդրեցին չնշել իրենց անունը, Վրաստանի ներքին գործերի մարմինները չորեքշաբթի օրը կալանավորել են ամերիկացի դիվանագետ Ֆրեդ Վուդրաֆի սպանության մեջ կասկածվող երեք անձանց։ Հանրապետության դատախազությունում հրաժարվեցին ԻՖ-ին որեւէ տեղեկություն տալ մինչեւ քննության ավարտը։ Վուդրաֆը սպանվել էր կիրակի օրը, երբ այն մեքենան, որտեղ ինքը գտնվում էր Վրաստանի ղեկավար Էդուարդ Շեւարդնաձեի պահակախմբի պետի հետ միասին, անհայտ անձանց կողմից գնդակոծվել էր Թբիլիսիից ոչ հեռու։ Պահակախմբի պետ Էլդար Գոգոլաձեն չէր տուժել։ Չորեքշաբթի օրը Գոգոլաձեի լիազորությունները կասեցվեցին մինչեւ սպանության գործի քննության ավարտը։ ԻՖ

Ռուսաստանում կա մոտ 2 միլիոն փախստական

Ներկայումս Ռուսաստանում կան մերձավոր եւ հեռավոր արտասահմանից եկած 1,7-2 միլիոն փախստականներ ու վերաբնակներ, ԻՖ-ին հայտնեց Ռուսաստանի ներգաղթի դաշնակցային ծառայության պետի տեղակալ Վլադիմիր Վոլոխը։ Նրա խոսքերով, հեռավոր արտասահմանը ներկայացնում են գլխավորապես Աֆղանստանից, Սոմալիից եկածները, իրաքցի քրդերը, ինչպես նաեւ չիլիացի, եթովպացի, անգոլացի փախստականները՝ ընդամենը մոտ 400 հազար մարդ։ Մյուսները նախկին ԽՍՀՄ հանրապետություններից եկածներ են։ Վոլոխը նշեց, որ Ռուսաստանում ընդունված է փախստականների մասին օրենք, իսկ ներկայումս մշակվում է փախստականի կարգավիճակ ստանալու արարողակարգը։ Ստացվում է, որ այն կհաստատվի սեպտեմբերի սկզբներին։ Բացի դրանից, ներգաղթի դաշնակցային ծառայությունը մշակում է ներգաղթի ծրագիր, որով մասնավորապես նախատեսվում է ժամանակավոր բնակության կենտրոնների ցանց ստեղծել այն անձանց համար, որոնք դիմել են փախստականի կարգավիճակ ստանալու խնդրանքով։ Ինչպես նշեց Վլադիմիր Վոլոխը, փախստականների մեծամասնությունը տեղաբաշխված է մերձմոսկովյան պանսիոնատներում եւ Ռուսաստանի կենտրոնական շրջանի մարզերում։ ԻՖ

Կարճ

Կոզիրեւը քննարկեց Սերբիայի խնդիրը

Բոսնիայի ու Հերցեգովինայի օրհասական իրադրության հաղթահարման ուղղությամբ Ռուսաստանի ձեռնարկած ջանքերի շրջանակներում չորեքշաբթի օրը Ռուսաստանի արտգործնախարար Անդրեյ Կոզիրեւը հեռախոսազրույց ունեցավ Հարավսլավիայի Միութենական Հանրապետության արտգործնախարար Վլադիսլավ Յովանովիչի հետ։

Ինչպես ԻՖ-ին հայտնեցին Ռուսաստանի ԱԳՆ-ում, ռուսական կողմը լուրջ մտահոգություն է արտահայտել Սարաեւոյի ծանր կացության, հանրապետության մյուս մասերում կողմերի շարունակվող ռազմական գործողությունների, Բոսնիայի հակամարտությանը միջազգային ռազմական միջամտության սպառնալիքների վերսկսման եւ ժնեւի բանակցությունների ձգձգման առնչությամբ։ Կոզիրեւը նշել է սերբական կողմի խաղաղարար դերը, համոզիչ փաստերի, ժնեւի բանակցություններին կառուցողական մասնակցության անհրաժեշտությունը։

Սերբական կողմի դրական դիրքը, ինչպես նշել է Կոզիրեւը, Ռուսաստանին հնարավորություն կտա ժնեւում համաձայնության հասնելուց հետո [illegible] առաջարկել Հարավսլավիայի նկատմամբ պատժամիջոցները վերացնելու մասին։ Բացի դրանից, Ռուսաստանը պատրաստ է օժանդակել Հարավսլավիային մարդասիրական օգնության հասկացմանը, անաչառության հիման վրա եւ ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդի որոշումներին խստիվ համապատասխան, դրան առնչվող խնդիրների լուծմանը։

Վլադիսլավ Յովանովիչը ըմբռնումով է ընդունել ռուս նախարարի մոտեցումը, ընդգծելով, որ հնարավոր ամեն ինչ կանի, որպեսզի Բոսնիայի խնդրի լուծում գտնվի քաղաքական կայուն կարգավորման ուղով։

Նույն օրը Կոզիրեւի հետ կայացած հեռախոսազրույցում բոսնիացի սերբերի ղեկավար Ռադովան Կարաջիչը տեղեկացրեց ժնեւի բանակցությունների ընթացքի մասին։ Նա հավաստիացրեց, որ սերբական կազմավորումները կհեռանան ավելի վաղ Սարաեւոյի մոտակայքում իրենց գրաված Բելաշնիցի եւ Իգման բարձունքներից։ Այդ կապակցությամբ նա խնդրեց աջակցել այն բանին, որ այդ շրջանները շուտափույթ կերպով դրվեն ՄԱԿ-ի հսկողության տակ եւ այնտեղ խաղաղապահ ուժեր տեղափոխվեն։

Կոզիրեւը եւ Կարաջիչը պայմանավորվեցին մշակել Սարաեւոյի իրադրության համակողմանի եւ արմատական կարգավորման ուղղված կոնկրետ քայլերի ծրագիր։ ԻՖ

Ռուս-իրաքյան համաձայնագիր

Վերջերս Իրաք կատարած այցելության ընթացքում Ռուսաստանի արտաքին տնտեսական կապերի նախարարության պատվիրակությունը ստորագրեց մի շարք փաստաթղթեր, որոնք պայմանագրային իրավական հիմք են ստեղծում արդեն այժմ ռուսական եւ իրաքյան կազմակերպությունների համագործակցությունը վերսկսելու համար, ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդի համապատասխան թույլտվությունների առկայության դեպքում, ՔՐԻԶՆԵՍ-ՏԱՍՍ-ի թղթակցին հայտնեցին Ռուսաստանի այդ նախարարությունում։

Կնքվեցին առեւտրի, տնտեսական ու գիտատեխնիկական համագործակցության համաձայնագիր եւ առեւտրի, տնտեսական ու գիտատեխնիկական համագործակցության ռուս-իրաքյան հանձնաժողով հիմնելու համաձայնագիր։ Կողմերը գրություններ փոխանակեցին էլեկտրակայանների, նավթահանույթի, ջրատնտեսական շինարարության բնագավառում մի շարք խոշորածավալ օբյեկտների առնչվող պարտավորությունների վերականգնման վերաբերյալ։

Տնտեսական պատժամիջոցների կիրառման կապակցությամբ ընդհատվել է այն պարտավորությունների կատարումը, որոնք վերաբերում են Արեւմտյան Կուռնայի նավթի հանքավայրի յուրացմանը (առաջին հերթի արտադրողականությունը տարեկան մեկ միլիոն տոննա է), էլ Յուսիֆիայի 1680 մեգավատ հզորության ջերմաէլեկտրակայանի շինարարությունը եւ այլն։ Բանակցությունների ընթացքում քննարկվեցին նաեւ Ռուսաստանին Իրաքի պարտքի հարցերը։ Ընդ որում շեշտը դրվեց նախ եւ առաջ ժամկետանց պարտքի վրա, որպեսզի հնարավոր լինի համաձայնության հասնել դրա կարգավորման եղանակների շուրջը։ Ռուսաստանի արտաքին տնտեսական կապերի նախարարության փորձագետների գնահատումների համաձայն, Իրաքի պարտքը կազմում է 5,23 միլիարդ ամերիկյան դոլար, այդ թվում պետական վարկերի գծով՝ 2,795 միլիարդ դոլար։ ՔՐԻԶՆԵՍ-ՏԱՍՍ

Կրղզստանի միակ կին նախարարը հրաժարական տվեց։ Կրղզստանի կառավարության մեջ միակ կնոջ՝ կրթության նախարար Չինարա Ժակիպովան հրաժարական է տվել։ Չորեքշաբթի օրը ստորագրած հրաժարականի դիմումի մեջ նա նշել է, որ ներկա տնտեսական ու քաղաքական վիճակը եւ հանրապետության կառավարության ռազմավարությունը թույլ չեն տալիս լիովին իրականացնել կրթական բարեփոխումը։ Այդ կապակցությամբ Ժակիպովան անիմաստ է համարում նախարարի պաշտոնում մնալը։ ԻՖ

digitised by A.R.A.R.@

Լուրեր [illegible]

Պայմանավորվածություն Կուչմայի եւ Չեռնոմիրդինի միջեւ

Ուկրաինայի վարչապետ Լեոնիդ Կուչման չորեքշաբթի փակ դռների ետեւում բանակցություններ է անցկացրել Ռուսաստանի նախագահ Բորիս Ելցինի եւ վարչապետ Վիկտոր Չեռնոմիրդինի հետ: Քննարկվում էր Ռուսաստանի կողմից Ուկրաինային էներգակիրներ մատակարարելու հարցը: Մոսկվան եւ Կիեւը պայմանավորվածություն են ձեռք բերել նավթի եւ նավթամթերքների անխափան առաքման եւ ընդունման մասին, համաձայն 1993 թ. միջկառավարական պայմանագրի, կանխավճարով, հուլիսի 9-ի գների համաձայն, ինչպես նաեւ տարադրամային հաշվարկների համաձայն գոյություն ունեցող կուրսի, ամեն ամսվա 15-ի դրությամբ: ՌՖ

Ջոն Շալիկաշվիլին ԱՄՆ զինված ուժերի գլխավոր շտաբի պետ

Չորեքշաբթի, օգոստոսի 11-ին ԱՄՆ նախագահ Բիլ Քլինթոնը Եվրոպայում ՆԱՏՕ-ի դաշնակցային ուժերի հրամանատար գեներալ Ջոն Շալիկաշվիլուն նշանակեց ԱՄՆ զինված ուժերի գլխավոր շտաբի պետ, հայտնում է Մ. Նահանգների լրատվական ծառայությունը (USIS): Երբ սենատը հաստատի նախագահի այդ նշանակումը, Շալիկաշվիլին այդ պաշտոնում փոխարինելու է հանրահայտ Քոլին Փաուելին, որ թոշակի է մեկնում սեպտեմբերի 30-ից: Ցարական Ռուսաստանի բանակի գեներալի թոռ Շալիկաշվիլին, ասաց Բ. Քլինթոնը, «փայլուն խորհրդանիշն է այն բանի, թե ինչ են Մ. Նահանգները եւ նրա զինված ուժերը»: Շալիկաշվիլին, որ ծնվել է Վարշավայում, Մ. Նահանգներ է գաղթել 16 տարեկան հասակում, անգլերեն սովորել է Ջոն Վեյնի մուլտֆիլմերը նայելով, անցել է զինծառայության եւ հասել քառաստղ գեներալի աստիճանի: Շալիկաշվիլու հայրը, որ ժամանակին վրացական բանակի սպա էր, իր 8-ամյա որդու հետ Վարշավայից փախավ 1944-ին, երբ Լեհաստանի մայրաքաղաքին էր մոտենում խորհրդային բանակը:

Զաիրը պատրաստվում է դրամական բարեփոխման

Սեպտեմբերին Զաիրի իշխանությունները մտադիր են երկրում անցկացնել դրամական բարեփոխում: Ընդդիմությանը մոտիկ կանգնած զաիրյան «Ռեֆերանս պլյուս» շաբաթաթերթի տվյալների համաձայն, արդեն Մյունխենի տպարաններից մեկին պատվիրված է թողարկել 230 տրիլիոն զաիր գումարի նոր բանկնոտներ: Թերթը գրում է, որ նոր բարեփոխումն էլ ավելի մեծ խառնաշփոթ կստեղծի դրամաշրջանառության համակարգում: Սպասվում է, որ նոր թղթադրամները 6 կարգ կանվանափոխվեն, այսինքն, դրանցից կհանվի 6 զրո: Դրա հետեւանքով մեկ միլիոն զաիրանոց բանկնոտը կդառնա պարզապես մեկ զաիր: Շրջանառության մեջ կդրվեն նաեւ դրամներ, որոնք երկրում շրջանառությունից հանված են արդեն 15 տարի: Ընդդիմադիր «Պոտանսիել» շաբաթաթերթը առաջիկա բարեփոխումն անվանում է «հերթական խարդախություն, որի նպատակը ժողովրդի հերթական կողոպուտն է»:

ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ-ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ

Ադենաուերի հիմնադրամի բաժանմունք Տաշքենդում

Նախատեսված է Տաշքենդում բացել ԳՖՀ նախկին դաշնակցային կանցլեր Կոնրադ Ադենաուերի հիմնադրամի բաժանմունք: Այդ մասին հայտարարվեց հիմնադրամի պատվիրակության պատվին Ուզբեկստանի արտգործնախարարությունում կազմակերպված ընդունելության ժամանակ: Հանդիպման ընթացքում ընդգծվեց, որ արդեն 120-ից ավելի երկրներում ներկայացուցչություններ ունեցող հիմնադրամի նոր բաժանմունքի բացման հիմնական նպատակն է երիտասարդ անկախ պետությանն օգնել տնտեսական բարեփոխումներ անցկացնելու: Նախատեսվում է, որ Տաշքենդի բաժանմունքի միջոցով Ադենաուերի հիմնադրամն իր գործունեությունը կտարածի ամբողջ Կենտրոնական Ասիայում: ՌՖ

Հարցում

Ինչո՞ւ ենք թատրոն եկել կամ թատրոնին պետական հոգածություն է պետք

Հայաստանի հեռուստատեսության եւ ռադիոյի հասարակական կարծիքի ուսումնասիրման կենտրոնը օգոստոսի 5-ից 10-ը անց է կացրել արագընթաց հարցում «Հասարակական կարծիքը եւ թատրոնը» թեմայով: Հարցման 300 մասնակիցները եկել էին ներկայացումներ դիտելու Երեւանի «Մետրո» թատրոնում: Ստացված արդյունքները մեկնաբանում է կենտրոնի տնօրեն, «Կարծիք» հաղորդաշարի հեղինակ եւ վարող ՍԵՐԳԵՅ ԵՐԻՑՅԱՆԸ:

Նախ ասեմ, որ հետազոտության եւ թեման, եւ անցկացման հացեն հուզել են հեռուստադիտողները, որոնք «Կարծիք» հաղորդաշարին առաջարկում են անդրադառնալ ոչ միայն հասարակական-քաղաքական, այլեւ մշակութային երեւույթների եւ խնդիրների: Նկատենք, որ հետազոտությունն անց է կացվել նրանց շրջանում, ովքեր այդ օրերին եկել էին «Մետրո» թատրոն: Բայց նախ եւ առաջ հետաքրքիր էր մեկ այլ իրողություն. մինչեւ այդ ներկայացումը վերջին մեկ տարվա ընթացքում որեւէ թատրոնում եղել էր եւ ներկայացում դիտել հարցման մասնակիցների 65,6 տոկոսը: Այլ խոսքերով, 34,4 տոկոսը նույն ժամանակամիջոցում չէր հաճախել որեւէ թատրոն եւ, բնականաբար, չէր դիտել որեւէ ներկայացում: Իսկ նրանք, ովքեր, այնուամենայնիվ, հասցրել էին հաճախել թատրոն, դժվարացել էին հիշել այն ներկայացումը, որ դիտել էին: Հիշողության կորո՞ւստ, թե տպավորության պակաս...

Փորձենք ներկայացնել «Ինչո՞ւ եք եկել թատրոն» հարցադրման պատասխանները: «Հոգեկան բավարարվածություն ստանալու համար», այսպես է պատասխանել հարցման մասնակիցների 55,9 տոկոսը: Թատրոն գալը ավանդական սովորություն է համարում հարցման մասնակիցների 14,9 տոկոսը: «Առօրյա հոգսերից կտրվելու համար»: Այսպիսի պատասխան է տվել 21,5 տոկոսը: Ազատ ժամանակը թատրոնում կրճատելու համար է եկել, քանի որ այլ տեղ գնալու հնարավորություն չունի 5,5 տոկոսը: Որեւէ պատասխան չի տվել, այսինքն, խուսափել է իր դիրքորոշումը արտահայտել 2,2 տոկոսը:

Ինչպես տեսնում ենք, տարբեր շարժառիթներ են մարդկանց թատրոն բերում, բայց միանշանակ է նրանց պատասխանը, երբ առաջադրվում է գուցե եւ առաջին հայացքից պարզ եւ հասարակ հարց. «Ձեր կարծիքով, այսօր, այս դժվար պայմաններում մեզ պե՞տք է թատրոնը»: «Այո» է ասել հետազոտության մասնակիցների 96,5 տոկոսը: «Ոչ»՝ մնացածը: Պատկերը բացահայտ է եւ մեկնաբանությունների կարիք չունի:

Նույն «այո» ասածների 53,3 տոկոսը թատրոնը դիտարկում է «որպես ազգային մշակույթի պահպանման եւ զարգացման միջոց», 32 տոկոսը՝ «որպես դաստիարակության յուրահատուկ միջոց»: 9,3 տոկոսին խոհերի ու մտորումների տեղիք է տալիս եւս մեկ հարցադրման՝ «Ի՞նչ ժանրի ներկայացումներ կնախընտրեիք դիտել», պատասխանը: Այստեղ առաջնությունը տվել է կոմեդիային՝ 32,2 տոկոս: 22,6-ը ավելացրել է՝ երգիծանքը: Այնուհետեւ նշվել են ողբերգությունը՝ 17,2, մելոդրաման՝ 16 տոկոս: Խուսափողական պատասխաններ տվողների թիվը այդ դեպքում 10,8 տոկոս է: Այստեղ փորձենք գումարել երկու ցուցանիշ՝ 22,6 եւ 33,2 տոկոս: Արդյունքում ստացվում է 55,8: Թատերասերը այսօր նաեւ ծիծաղել է ուզում, ցանկանում է թատրոնում տեսնել այնպիսի ներկայացումներ, որոնցով երգիծվում է ժամանակը, առօրյան եւ չարը, պահանջելով մաքուր ու ազնիվ հումոր, ծիծաղ, որը միայն արտաքին հնարքներով չի մատուցվում իրեն, այլեւ դերասանական հմուտ ու անկեղծ խաղով, ժամանակը, իրականությունը մեզ իսկ ներկայացնելու ձգտումով: Եւ ընդհանրապես հանդիսատեսը պահանջում է թատրոնից վերջին տարիները ներկայացնող ստեղծագործություններ:

Այսօր պարզ ու հասկանալի է, որ մեր թատրոնները նյութական դժվարություններ ունեն: Նյութական դժվարություններ ունի նաեւ հանդիսատեսը: Այստեղից էլ եւս մեկ տրամաբանական հարցադրում. «Ձեր կարծիքով, որքա՞ն պետք է արժենա թատրոնի տոմսը»: Մեծամասնությունը՝ 48,3 տոկոսը պատրաստ է վճարել 100-ից մինչեւ 200 ռուբլի: Մի մասն էլ՝ 21,5 տոկոսը կարող է վճարել 300-ից 400: Կան մարդիկ, ովքեր պատրաստ կլինեն վճարելու մինչեւ 1000, նաեւ ավելի: Այստեղ պետք է նկատել, որ դրամի արժեզրկման այս պայմաններում թատերասերների մեծամասնությունը հնարավորություն չի ունենա ավելի շատ վճարելու, չնայած առայժմ թատրոնի տոմսը ամենաէժանն է: Գուցե եւ հավասարվում է մեկ պաղպաղակի գնի: Տոմսերից գոյացած գումարը չի կարող լինել կամ դառնալ թատրոնի գոյության նախապայմանը: Եւ բնական պետք է լինի մեր մեկ այլ հարցադրումը. «Ի՞նչ պետք է անել թատրոնի պահպանման եւ զարգացման համար»: Հարցման մասնակիցների 55,7 տոկոսը ընդգծում է, որ որքան էլ դժվարին վիճակում գտնվի պետությունը, միջոցներ չպետք է խնայել ինչպես թատրոնի, այնպես էլ արվեստի զարգացման համար: 37,1 տոկոսի կարծիքով, հովանավորների, նյութական կարողություններ ունեցող անհատների հնարավորություններն էլ եւս պետք է օգտագործվեն թատրոնը, ազգային թատրոնը պահպանելու համար (եղել են նաեւ այլ [illegible] պատասխաններ):

Եւս մեկ-երկու սոցիոլոգիական դիտարկում: Մեր այցելուները [illegible] թատրոն, հանդիսատեսի [illegible] հասարակական կարծիքի [illegible] արդյունքները վկայում են, որ որքան էլ դժվարին [illegible] մարդիկ, հետաքրքրություն են ցուցաբերում թատրոնի նկատմամբ, քանի որ նրանք տեսնում ու զգում են, որ ի դեմս նրա [illegible] կոլեկտիվների [illegible] ավելի հարազատ ու ջերմ դառնում հանդիսատեսի համար:

Այս եւ նման հարցերի շուրջ մտորումներ ու խոհեր կարտահայտվեն այսօր՝ օգոստոսի 13-ին, Հայաստանի հեռուստատեսության առաջին ծրագրով ժամը 21.30-ին, «Կարծիք» հաղորդաշարի հերթական թողարկման ժամանակ: Նույն թողարկման կրկնությունը կարող եք դիտել կիրակի օրը, օգոստոսի 15-ին, երկրորդ ծրագրով, ժամը 22.05-ին: ■

ԱԶԳ - ՄԱՐԶԱԿԱՆ

ԱՅՍՕՐ ԱՌԱՋԻՆ ՏՈՒՐՆ Է

Այսօր Երեւանում մեկնարկող շախմատի տղամարդկանց Հայաստանի Հանրապետության բարձրագույն խմբի առաջնության 12 մասնակիցների թվում առաջին անգամ կլինի գեղեցիկ սեռի մեկ ներկայացուցիչ: Ասպարեզ դուրս կգա նաեւ մինչեւ 14 եւ 16 տարեկան աղջիկների աշխարհի չեմպիոնուհի, 15-ամյա երեւանցի դպրոցական, ՖԻԴԵ-ի վարպետ Էլինա Դանիելյանը, որը երկրորդ անգամ հաղթանակի ուժեղագույնի տիտղոսը նվաճեց վերջերս Բրատիսլավայում կայացած մրցաշարում:

Մեր անվանի գրոսմայստերներից առաջնությանը կմասնակցի միայն ԽՍՀՄ վերջին չեմպիոն եւ ՀՀ նախորդ առաջնության հաղթող Արտաշես Մինասյանը, որը գրեթե 4 ամիս մրցաշրջագայում էր ԱՄՆ-ում:

Ցավոք, տարբեր պատճառներով բացակայում են մեր առաջատար մյուս շախմատիստները՝ Վլադիմիր Հակոբյանը, Սմբատ Լպուտյանը, Արշակ Պետրոսյանը, Աշոտ Անաստասյանը, Հովիկ Դանիելյանը եւ Տիգրան Նալբանդյանը: Բոլոր դեպքերում ուշագրավ մրցակցություն է սպասվում: Առաջին երեք մրցանակակիրներն իրավունք կստանան մասնակցելու ՀՀ բարձրագույն խմբի հաջորդ առաջնությանը, ինչն աշխարհի հերթական առաջնության ընտրական փուլ կլինի: Դա, իհարկե, չի վերաբերում գրոսմայստերներին: Շախմատի «Նավակ համահայկական ֆոնդը» դրամական մրցանակներ է սահմանել առաջին վեց տեղ գրաված շախմատիստների համար: Մասնավորապես ՀՀ չեմպիոնը ստանալու է 40 հազար ռուբլի: «Շախմատի ֆոնդը» որոշել է նաեւ չեմպիոնին մեկ տարվա ընթացքում ամսական աշխատավարձ նշանակել: Իր հերթին «Շախմատային Հայաստանի» խմբագրությունը մրցանակ է սահմանել առաջնության ամենագեղեցիկ պարտիայի համար: Մրցաշարն անցկացվելու է շրջանաձեւ մրցակարգով, եւ միակ հանգստյան օրը լինելու է օգոստոսի 19-ը: Տուրերը կսկսվեն ամեն օր ժամը 13-ին:

Ըստ վիճակահանության մասնակիցները դասավորվել են այսպիսի հերթականությամբ.

1. Արտաշես Մինասյան (Երեւան)	2535
2. Արմեն Համբարձումյան (Երեւան)	2340
3. Նարեկ Սեֆերյան (Մոսկվա)	2405
4. Տիգրան Գյոզալյան (Երեւան)	2320
5. Վիգեն Միրումյան (Երեւան)	2305
6. Էդուարդ Մնացականյան (Երեւան)	2395
7. Արմեն Եղիազարյան (Երեւան)	2395
8. Արա Մինասյան (Գյումրի)	2220
9. Նորայր Քալանթարյան (Երեւան)	2330
10. Հրայր Թավադյան (Երեւան)	2295
11. Մելիքսեթ Խաչիյան (Երեւան)	2415
12. Էլինա Դանիելյան (Երեւան)	2205

Այսօր առաջին տուրում կմրցեն՝ Արտ. Մինասյան-Դանիելյան, Համբարձումյան-Խաչիյան, Սեֆերյան-Թավադյան, Գյոզալյան-Քալանթարյան, Միրումյան-Մինասյան, Մնացականյան-Եղիազարյան զույգերը: ■

«Շիրակի» հաղթարշավը կանգնեցվեց

Երեկ «Հրազդան» մարզադաշտում տեղի ունեցավ առաջին շրջանից հետաձգված «Արարատ»-«Շիրակ» հանդիպումը, որը մրցաշրջանի առանցքային խաղերից մեկն էր: Այն անցավ լարված պայքարում եւ աչքի ընկավ երկուստեք կոպիտ վրիպումներով: Երկու թիմերն էլ բազմաթիվ գոլային պահեր ունեցան, բայց դարպասապահներն փրկում էին իրենց թիմերը: Բախտը ժպտաց արարատցիներին: 60-րդ րոպեին Արմեն Շահգելդյանի փոխանցումից հետո միակ գոլը խփեց Ռոբերտ Քոչարյանը: «Արարատը» 1-0 հաշվով կարեւոր հաղթանակ տարավ: ■

Բոլորի գրպանով չէ

Ինչպես հայտնի է, ՈՒԵՖԱ-ն Թբիլիսիի «Դինամոյին» վերջին պահին թույլատրել է մասնակցելու եվրոպական երկրների չեմպիոնների գավաթի խաղարկությանը:

Օգոստոսի 19-ին «Դինամոն» ընդունելու է հյուսիսիռլանդական «Լինֆիլդ» թիմին: Այդ հանդիպման ամենաթանկ տոմսը կարժենա 100 հազար վրացական կուպոն: Կանգնած տեղերի տոմսի արժեքը կլինի 5 հազար կուպոն, իսկ տոմսերի միջին արժեքը՝ 25 հազար կուպոն: Հաշվի առնելով, որ Վրաստանում նվազագույն աշխատավարձը հավասար է 4800 կուպոնի, իսկ միջինը հասնում է 12-13 հազար կուպոնի, նշանակում է, որ ֆուտբոլային հանդիպման տոմսերը ոչ բոլոր ֆուտբոլասերների գրպանով կլինեն: ■

Ժան Պիեռ Բեռնես. «Ուզում են «Օլիմպիկը» տապալել»

Մեր թղթակից ԳՐԻԳՈՐ ԱՄԻՐՋԱՅԱՆԸ Ֆրանսիայից հաղորդում է

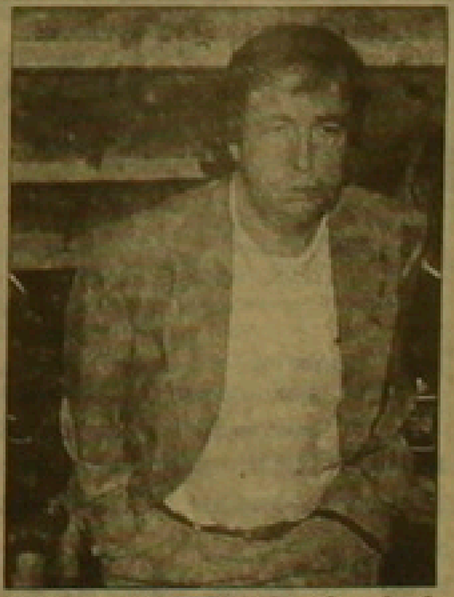

Վալանսիենում 15 օրվա բանտարկությունից հետո, ինչպես արդեն հայտնի է «Ազգի» ընթերցողներին, Եվրոպայի չեմպիոնների գավաթակիր Մարսելի «Օլիմպիկի» գլխավոր տնօրեն Ժան Պիեռ Բեռնեսն ազատ է արձակվել, սակայն ոստիկանական հետաքննության կողմից մեղադրվում է որպես կաշառատու անձ, որը մոտ ժամանակներս դատավարության առարկա պիտի դառնա:

«Օլիմպիկի» հանրահայտ նախագահ Բեռնար Տապիի աջ բազուկը՝ Ժան Պիեռ Բեռնեսը, որը բանտից ազատվելուց հետո ներկայացավ որպես հոգնած մարդ, որը հանգստի պետք ունի, իր հրաժարականը հանձնեց Բեռնար Տապիին, ով էլ ընդունեց առաջարկը: Ժան Պիեռ Բեռնեսը «Ֆիգարոյին» տված հարցազրույցի ժամանակ հայտարարեց.

– Որոշ ուժեր կան, որոնք օգտագործելով իմ անձը, ձգտում են տապալել «Օլիմպիկը»:

Իսկ Ֆրանսպրես լրատու գործակալությանը Բեռնեսը հայտարարեց.

– Երբ իմ դեմ ամեն միջոց գործադրեն, ապա մի օր ամեն ինչի մասին կասեմ:

Բոլոր դեպքերում Բեռնեսի դեմ մեղադրական փաստերն այնքան շատ են, որ դժվար թե նա այս ծանր խնդրից փրկվի ու ազատ արձակվի: Աշխարհի նախկին չեմպիոն, արգենտինացի Խորխե Բուրուչագան, որը հանդես է գալիս «Վալանսիեն» թիմում, «Ժուռնալ դիմանշ» թերթին տված հարցազրույցում կրկին հաստատեց, որ «Վալանսիեն»-«Օլիմպիկ» խաղից առաջ խաղացողների հետ հեռախոսազրույց վարողը վստահաբար Ժան Պիեռ Բեռնեսն էր.

«Ես վերհիշեցի 1988 թ. մեր զրույցը նրա հետ: «Օլիմպիկն» այն ժամանակ ուզում էր գնել Դիեգո Մարադոնային: Այդ խոսակցությունը գիտեինք միայն երկուսս՝ Բեռնեսը եւ ես: Այնպես որ, հեռախոսի այն կողմը Բեռնեսն էր», ասել է Բուրուչագան:

Վերջինիս համաձայն, իբր Ժան Պիեռ Բեռնեսը հեռախոսով ասել է նաեւ. «Եթե այս խնդիրը (խաղի վաճառքը) չլուծվի, ապա Բեռնար Տապին շատ պիտի նեղվի»:

Խաղացողներ Քրիստոֆ Ռոբերը, Խորխե Բուրուչագան եւ Ժան-Ժակ Էյդելին նույնպես ազատության մեջ են, սակայն նրանց նկատմամբ կաշառակերության մեղադրանքն էլ ուժի մեջ է:

«Վալանսիենի» հարավսլավացի մարզիչ Բորո Պրիմորակը շարունակում է մեղադրել Բեռնար Տապիին այն բանի համար, որ նա խոստացել է 500 հազար ֆրանկ, եթե իրենք հրաժարվեն «Օլիմպիկին» մեղադրելու ցուցմունքներից:

Դատախազ Բեռնար Պեֆֆին հարցաքննել է նաեւ Բեռնար Տապիին, վերջինիս պատկանող «Բեռնար Տապի Ֆինանս» Փարիզի գրասենյակում, բայց շոշափելի փաստերի չի տիրացել:

Բեռնար Տապին հայտարարել է, որ Բորո Պրիմորակի հետ չէր կարող տեսակցել, քանի որ այն ժամին, որ Պրիմորակն ասում է, թե իրենք հանդիպել են, Տապին գտնվում էր նախկին նախարար Ժակ Մելիքի մոտ: Ուրեմն Պրիմորակի ամբաստանությունները Տապիի դեմ անհիմն են:

Իր հերթին ՈՒԵՖԱ-ն հայտարարել է, որ «Օլիմպիկի» եվրոպական մրցաշարերին մասնակցելու հարցի որոշման վերջին ժամկետը օգոստոսի 30-ն է: Եթե փաստերը հաստատվեն, ապա բացառված չէ, որ Մարսելի թիմը իրոք զրկվի եվրոպական մրցաշարերից:

Ինչպես տեսնում ենք, խնդիրը շարունակում է իր լուրջ ընթացքը, գրավելով ֆրանսիական հասարակության ուշադրությունը: ■

Բաժինը վարում է [illegible]

digitised by A.R.A.R.@

Industrial trade centre

Երեւանյան գրասենյակն առաջարկում է գործարար ժաղկանց բացի Marlboro-ից մեծաքանակ ամեն տեսակ արտասահմանյան ծխախոտ:
Հանձնումը Ռուսաստանում:

Մեր հասցեն. Երեւան, «ԱՆԻ» հյուրանոց, 301, 303 սենյակ,
Հեռախոսներ՝ 56.43.97, 59.43.01, 59.01.03
Գրասենյակը աշխատում է ժամը 10:00–18:00:

PUBLISET
COMPUTERIZED PUBLISHING SISTEMS
ՀԱՄԱԿԱՐԳՉԱՅԻՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԵՐ
առաջարկում է

Apple LaserWriter IINT
լազերային տպիչ:
POSTSCRIPT,
Apple Talk եւ
RS-232
ինտերֆեյսներ,
toner cartridge-ներ:

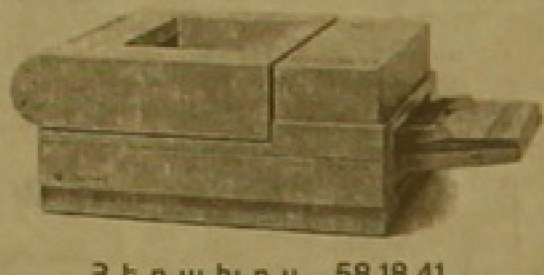

Հեռախոս 58.18.41

58-22-82
ARMINTOUR

«ԱՐՄԻՆՏՈՒՐ» ղեկավարական տուրիստական ֆիրման (նախկին «ԻՆՏՈՒՐԻՍՏ») առաջարկում է գայթակղիչ ուղեւորներ եւ հետաքրքիր ճանապարհորդություններ գործարար մարդկանց, ծեռներեցների համար 1993 թվի երկրորդ կիսամյակում.

Բահրեյն, Չինաստան, Կորեա, Գերմանիա, Ֆինլանդիա, Շվեդիա, Պակիստան, Սիրիա, Բելգիա, Եգիպտոս, Հնդկաստան, Լեհաստան, Հունաստան, Իսպանիա, ԱՄՆ,
Ֆրանսիա (Լազուր ափ), Հունգարիա (Բալատոն), Իտալիա (Սիցիլիա),
Բուլղարիա (Ոսկե ավազ յողափ, Ալբենա, Արեւային ափ),

եւ նույնպես գայթակղիչ շրջագայություն Միջերկրական ծովով բարեկարգ շոգենավերով:

«Արմինտուր»-ը նաեւ կազմում է զբոսաշրջիկների խումբ, որը Հունաստան կգնա նոյեմբերին, եւ որի ծրագրի մեջ մտնում է նաեւ ֆուտբոլի աշխարհի առաջնության ընտրական մեկ խաղի դիտումը:

Համապատասխան թղթերը ձեւակերպելու համար խնդրում ենք դիմել հետեւյալ հասցեով.

ԵՐԵՎԱՆ, ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԻ Փ. 2, 1 ՀԱՐԿ, 115 ՍԵՆՅԱԿ

ԻՆԿՈ

«ԻՆԿՈ» բաժնետիրական բանկի Հայաստանի մասնաճյուղը կատարում է արագ դրամական փոխանցումներ
ՈՒԿՐԱԻՆԱ–ՀԱՅԱՍՏԱՆ
ՌՈՒՍԱՍՏԱՆ–ՀԱՅԱՍՏԱՆ
Ընդունում է հայտեր ԱՊՀ այլ երկրներից Հայաստան եւ հակառակը փոխանցումներ կատարելու համար:
Հասցեն՝ Վաղարշապատ արհեստի փողոց 2Թ, հեռախոս 56-59-74, 56-35-25:

Karat A

«ԿԱՐԱՏ-Ա» ՍՊԸ գրավատունը կարճաժամկետ վարկեր է տրամադրում ֆիզիկական եւ իրավաբանական անձանց

➡ անշարժ գույքի գրավադրմամբ
➡ ավտոմեքենաների գրավադրմամբ
➡ զարդերի եւ այլ թանկարժեք իրերի գրավադրմամբ

Միայն «ԿԱՐԱՏ-Ա» գրավատունը որոշես գրավ ընդունում է նաեւ «ՄԵՐԿՈՒՐԻ» ՍՊԸ հետ կնքած խաղաֆացիների դիլոգիզային ներդրումների պայմանագրերը:

Վարկերը տրամադրվում եւ մարվում են ինչպես կանխիկ, այնպես էլ ոչ կանխիկ հաշվարկներով:

«ԱՆԻ» հյուրանոց, 717, 719 սենյակներ, հեռախոսներ 594 557, 594 556

LAKOVIOY
company

Ֆինանսական ակցիոներական ընկերությունը ընդունում է դրմերի, պաշտոնյաների պաշտոնական, շինարարական նյութերի, սանիտարական ողներ, ինչպես նաեւ գրասենյակային կահույքի պատվերներ: Պատվերները կատարվում են եվրոպական չափանիշներով, ըստ պատվիրատուի նախընտրած նյութի եւ ատյանի գույնի:

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար զանգահարել 56286... հեռախոսահամարով

NICA
INVESTMENT COMPANY

ՆԻԿԱ Ինվեստիցիոն Ընկերությունը Ձեզ համար աննախադեպ հնարավորություն է ընձեռում ներդնել գումարներ մեր ծրագրերում եւ մասնակիցը դառնալ արտադրական, գյուղատնտեսական եւ առեւտրագնման գործունեությանը:

Իր ավանդատուներին ՆԻԿԱ-ն առաջարկում է.

- ամենացածր գներով գնել սննդամթերք
- մոտ ժամանակում լուծել էներգետիկական պրոբլեմը Ձեր բնակարանում
- ընկերության միջտակամղված գործունեության շնորհիվ կրկնապատկել Ձեր կապիտալը:

Մինչեւ 1992 թ. թղթադրամները ընդունվում են նոր պայմաններով: Լրացուցիչ տեղեկությունների համար դիմել ընկերության գրասենյակ:

ՆԻԿԱ-ն երաշխավորում է.
ռուբլու ավանդների դեմքում.

4 ամիս 70 %
6 ամիս 120 %
12 ամիս 330 %

տարադրամային ավանդների դեմքում.
50 % տարեկան

ՄԵՆՔ ԿԱՐԾՈՒՄ ԵՆՔ,
ԴԱ ՁԵԶ ԿՀԵՏԱՔՐՔՐԻ

Մեր հասցեն Երեւան Սայաթ-Նովա 7 (Օպերայի դիմաց) Հեռ. 56-79-46

Լուրերի Հոսք

Սեպտեմբերի 15-ին Շեւարդնաձեն ու Արձինբան կհանդիպեն

Ինչպես հաղորդել է Վրաստանի ռադիոն, սեպտեմբերի 15-ին Ժնեւում ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղարի անձնական ներկայացուցիչ էդվարդ Բրունների նախաձեռնությամբ կկայանա Վրաստանի ղեկավար էդուարդ Շեւարդնաձեի հանդիպումը Աբխազիայի Գերագույն խորհրդի նախագահ Վլադիսլավ Արձինբայի հետ: Մինչդեռ Արձինբան, որին չորեքշաբթի պարզաբանումների նպատակով դիմել է ԻՏԱՌ-ի թղթակիցը, հայտնել է, որ ոչինչ չգիտի այդ ժամկետի մասին: Միեւնույն ժամանակ նա հաստատել է, որ հանդիպումը նախատեսվել է եւ պետք է կայանա Աբխազիայում հակամարտության կարգավորմանը նվիրված համաժողովից հետո: ԻՖ

Սամարայի եւ Բրյանսկի մարզերում ավտովթարի 9 զոհ

Օգոստոսի 10-ին Ռուսաստանի Սամարայի մարզում տեղի ունեցած ավտոճանապարհային վթարի հետեւանքով զոհվել է 5 մարդ, այդ թվում 1 երեխա, եւ վիրավորվել 2-ը: Ինչպես հաղորդում է Ռուսաստանի արտակարգ իրավիճակների պետական կոմիտեի մամուլի կենտրոնը, «Ժիգուլի» վարորդը անձրեւային եղանակին չի կարողացել ղեկավարել մեքենան եւ հանդիպակաց ուղի դուրս գալով, բախվել է Գազ-53 բեռնատարի: Նույն օրը Բրյանսկի մարզում, Բրյանսկ-Գոմել ուղեգծում «Վոլգա» ավտոմեքենան բախվել է Կամազի հետ: Զոհվել է չորս մարդ: ԻՖ

Ռոստովում որովայնային տիֆով 42 հիվանդ

Օգոստոսի 2-11-ը «որովայնային տիֆ» ախտորոշմամբ 42 մարդ հիվանդանոց է տարվել Ռոստովի մարզի Վոլգոդոնսկ քաղաքում, հայտնեցին Ռուսաստանի արտակարգ իրավիճակների պետական կոմիտեի մամուլի կենտրոնում: Վարակումը տեղի է ունեցել խաղաղի ջրատար համակարգի վթարի հետեւանքով: ԻՖ

Մոսկվայում դոլլարի փոխարժեքը նույնն է

Մոսկվայի միջբանկային վալյուտային սակարանում արդեն անընդմեջ երրորդ սակարկությունը նույն արդյունքն է տալիս. դոլլարի փոխարժեքը մնում է 984 ռուբլի 50 կոպեկ մակարդակի վրա: Հինգշաբթի օրը վաճառքի ծավալը կազմեց 44 միլիոն 660 հազար դոլլար, նույնքան էլ առաջարկի պայմաններում: Նախնական պահանջարկը կազմել էր 44 միլիոն 140 հազար: Սակարկությանը մասնակցել է 65 բանկ: ԻՖ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐ

«Հայկական ծրագրեր» ընկերությունն առաջարկում է լավագույն հաշվապահական ծրագրերը ԱՊՀ երկրներում:

Հեռախոսներ
252463, 254758, 584545

Հիմնադիր եւ հրատարակիչ՝
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ

Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635

Խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ / 581841

Տնօրէն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / 562863

Apple® Macintosh®
համակարգչային շարուածը
«Ազգ» թերթի

Azg
armenian daily

Editor
H.AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

Թերթի ձեւավորման եւ տառատեսակների հեղինակ ՊԱՒԵԼ ՊԱԼԼԱՔԵԱՆ

digitised by A.R.A.R.@